

Raport
Wójta Gminy
o stanie
Gminy Czarna
za 2023 r.

Czarna, kwiecień 2024 r.

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

Spis treści

I.	Wstęp	4
II.	Zarządzanie gminą	5
III.	Sprawy społeczne	7
IV.	Finanse gminy	9
V.	Podatki i opłaty lokalne	12
VI.	Inwestycje gminne i zamówienia publiczne	14
VII.	Zagospodarowanie przestrzenne.....	19
VIII.	Zarządzanie drogami gminnymi i transport zbiorowy	21
IX.	Ochrona środowiska oraz utrzymanie czystości i porządku	23
X.	Usługi komunalne	276
XI.	Rolnictwo, łowiectwo i ochrona przyrody.....	29
XII.	Gospodarka nieruchomościami.....	30
XIII.	Ochrona zdrowia	332
XIV.	Pozyskiwanie funduszy	343
XV.	Oświata i wychowanie.....	37
XVI.	Opieka społeczna	45
XVII.	Kultura, sport i rekreacja.....	543
XVIII.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny – OSP	58
XIX.	Podsumowanie.....	631

I. Wstęp

Szanowni Państwo

Art. 28aa ustawy o z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) nakłada na Wójta jako organ wykonawczy samorządu gminnego obowiązek przedstawienia co roku Radzie Gminy do 31 maja raportu o stanie gminy. Raport powinien zawierać podsumowanie działalności w roku poprzednim obejmujący m.in. realizację przyjętych polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Gminy Czarna.

Dzisiaj już po raz ostatni w tej kadencji przedstawiam Państwu Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok.

Poziom zadań realizowanych przez samorząd Gminy Czarna ma bezpośrednie przełożenie na codzienną jakość życia wszystkich jego Mieszkańców. W tym raporcie podobnie jak w poprzednich przedstawiam Państwu sposoby wydatkowania środków finansowych i podejmowanych przez mnie działań w zakresie inwestycji, infrastruktury i usług komunalnych, pozyskiwania funduszy, oświaty, pomocy społecznej, oferty kulturalnej i sportowej oraz promocji gminy za miniony 2023 rok.

W kwestii finansów gminnych Raport zawiera tylko bardzo ogólne informacje za poprzedni rok, ponieważ wszystkie te dane opisane zostaną bardzo szczegółowo w odrębnym dokumencie tj. sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 r. przedkładanym Radnym Gminy w procedurze udzielenia absolutorium zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych.

Rok 2023 objęty tym raportem to kolejny rok starań o pozyskiwanie środków unijnych i krajowych na wsparcie inwestycji i realizację różnego rodzaju programów zarówno tych nowych jak i już trwających. To rok zbliżania się do zakończenia dużego projektu w postaci nowej jednostki budżetowej, Publicznego Żłobka Samorządowego w Czarnej, który zostanie oddany do użytku na początku 2024 roku. To również rok zakończenia dwóch bardzo dużych inwestycji w postaci remontów i modernizacji Zespołów Szkół w Dąbrówkach i Zalesiu.

Zmiany jakie w ub. roku zaszły na terenie całej naszej gminy w ub. roku to także zasługa wszystkich Państwa: radnych, sołtysów, stowarzyszeń klubów, Ochotniczych Straży Pożarnych i wszystkich innych organizacji działających na terenie gminy, a także wszystkich Mieszkańców gminy.

Dziękuję wszystkim Mieszkańcom razem i każdemu z osobna za miniony 2023 rok, a także przy okazji za całą VIII. kadencję samorządu naszej Gminy, za zrozumienie i wsparcie w tych trudnych czasach, które przełożyły się na zaangażowanie, dobre inicjatywy, pomysły usprawniające i poprawiające funkcjonowanie naszej gminy na wielu płaszczyznach życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego.

Edward Dobrzański
Wójt Gminy Czarna

II. Zarządzanie gminą

1. Organ wykonawczy

Rok 2023 to ostatni rok mojej pracy jako **Wójta Gminy Czarna** w obecnej VIII - mej, trwającej pięć i pół roku kadencji organu wykonawczego gminy jakim jest Wójt Gminy.

Wsparcie techniczne i obsługę organizacyjno – administracyjną zapewnia Urząd Gminy w Czarnej, czynny codziennie w dni robocze w godzinach od 7³⁰ do 15³⁰. Pracę Wójta wspomagają: Zastępca Wójta Gminy Pana Marcin Brzyche, Sekretarz Gminy Pani Ewa Panek, Skarbnik Gminy Pan Janusz Kuźniar, a także poszczególne merytoryczne komórki organizacyjne urzędu. Szczegółową strukturę organizacyjną Urzędu przedstawia regulaminu organizacyjny dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej.

W celu zapewnienia bezpiecznych warunków pracy dostosowywałem na bieżąco sposób funkcjonowania urzędu i zasady obsługi interesantów. W ubr. nadal funkcjonowały wszystkie wejścia do urzędu, choć staraliśmy się, aby interesanci byli obsługiwani w wyznaczonych strefach w Biurze Obsługi Klienta na parterze budynku, w celu ograniczenia ilości osób przebywających na terenie urzędu. Urząd był czynny codziennie w dniach roboczych w zwykłych godzinach pracy, sporadycznie niektóre stanowiska pracowały w systemie zdalnym.

W sprawach skarg i wniosków przyjmuję w poniedziałki w godzinach od 8⁰⁰ do 10⁰⁰ po wcześniejszym umówieniu spotkania.

2. Organ uchwałodawczy

Podobnie jak dla organu wykonawczego rok 2023 to już ostatni rok funkcjonowania Rady Gminy Czarna VIII kadencji obejmującej lata 2018 – 2024. Rada Gminy pod przewodnictwem Przewodniczącego **Pana Zdzisława Jaromi**, oraz Wiceprzewodniczącego **Pana Sławomira Chudzik** działa w 15 osobowym składzie :

1. Sołectwo Czarna – Pan Sławomir Chudzik i Pan Dariusz Kulka,
2. Sołectwo Dąbrówki – Pan Wiesław Gwizdak i Pan Zdzisław Jaromi,
3. Sołectwo Krzemienica – Pan Wincenty Morycz, Pan Mieczysław Rejman, Pan Robert Szubart i Pan Marek Wilczek,
4. Sołectwo Medynia Głogowska – Pan Bogusław Bieniek i Pan Eugeniusz Głowiak,
5. Sołectwo Medynia Łańcucka – Pan Grzegorz Sala,
6. Sołectwo Pogwizdów – Pani Teresa Chmiel i Pan Grzegorz Lepianka.
7. Sołectwo Wola Mała – Pan Robert Pudło,
8. Sołectwo Zalesie – Pan Zbigniew Jurek.

Poszczególne radni pracują w następujących komisjach stałych Rady:

Komisja Rewizyjna – Przewodniczący Pan Grzegorz Lepianka, członkowie: Pan Bogusław Bieniek, Pan Wiesław Gwizdak, Pan Wincenty Morycz i Pan Grzegorz Sala.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji – Przewodniczący Pan Robert Pudło, członkowie: Pan Eugeniusz Głowiak, Pan Zbigniew Jurek, Pan Grzegorz Lepianka i Pan Mieczysław Rejman.

Komisja Rozwoju Społeczno Gospodarczego, Gospodarki Finansowej, Rzemiosła i Usług – Przewodniczący Pan Eugeniusz Głowiak, członkowie: Pani Teresa Chmiel, Pan Sławomir Chudzik, Pan Wiesław Gwizdak, Pan Zbigniew Jurek, Pan Robert Pudło, Pan Grzegorz Sala, Pan Robert Szubart i Pan Marek Wilczek.

Komisja Rolnictwa, Zaopatrzenia Ludności i Ochrony Środowiska – Przewodnicząca Pani Teresa Chmiel, członkowie: Pan Bogusław Bieniek, Pan Zdzisław Jaromi, Pan Dariusz Kulka i Pan Mieczysław Rejman.

Komisja ds. Oświaty i Spraw Społecznych – Przewodniczący Pan Zbigniew Jurek, członkowie: Pan Sławomir Chudzik, Pan Eugeniusz Głowiak, Pan Dariusz Kulka i Pan Robert Szubart.

Ogółem w 2023 roku odbyło się 13 sesji Rady Gminy w tym 5 zwołane w trybie nadzwyczajnym przez przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podawany był do wiadomości mieszkańców na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej Gminy www.gminaczarna.pl.

Radni w czasie sesji składali interpelacje i wnioski, na których część odpowiedź była udzielana bezpośrednio w trakcie obrad sesji, a pozostałe przesyłano celem realizacji do właściwych instytucji i jednostek.

Rada Gminy jako organ uchwałodawczy gminy, stanowiła lokalne prawo podejmując w trakcie 2023 roku 112 uchwał, a także wyrażała opinie i zajmowała stosowne stanowiska. Komisje Rady Gminy obradowały łącznie na 12 posiedzeniach, w tym 3 wspólnych posiedzeniach wszystkich komisji stałych Rady.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym wszystkie podjęte przez Radę Gminy uchwały Wójt Gminy przekazywał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru, jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Podkarpacki, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa.

Wszystkie sesje Rady Gminy w 2023 były transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących i udostępniane w BIP, z podaniem imiennych wykazów głosowań radnych nad poszczególnymi uchwałami przy użyciu programów, umożliwiających głosowanie elektroniczne oraz transmisję video sesji.

Wszystkie podjęte przez Radę Gminy uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Czarna, natomiast uchwały stanowiące akty prawa miejscowego dodatkowo publikowane były w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

3. Jednostki pomocnicze gminy

Zgodnie ze statutem Gminy Czarna wprowadzonym uchwałą Rady Gminy Czarna Nr XLIX/464/2010 z dnia 29 października 2010 r. z późn. zm. jednostkami pomocniczymi gminy są sołectwa. W Gminie Czarna funkcjonuje 8 sołectw, obejmujących 8 miejscowości gminy, określonych w załączniku nr 5 do statutu gminy. Organami wykonawczymi sołectw są sołtysi w osobach jak niżej:

1. Sołectwo Czarna – Pani Maria Kiwała - Barnat,

2. Sołectwo Dąbrówki – Pan Roman Pudło,
3. Sołectwo Krzemienica – Pan Wincenty Morycz,
4. Sołectwo Medynia Głogowska – Pan Tadeusz Kowal,
5. Sołectwo Medynia Łańcucka – Pan Jan Bojda,
6. Sołectwo Pogwizdów – Pani Barbara Sylwanowicz,
7. Sołectwo Wola Mała – Pan Edward Guz,
8. Sołectwo Zalesie – Pan Henryk Kowal.

Sołtysi w swojej pracy są wspomagani przez Rady Sołeckie.

4. Jednostki organizacyjne gminy

Zadania własne gminy, określone w ustawie o samorządzie gminnym organy gminy realizują mając do pomocy jednostki organizacyjne gminy, określone w załączniku nr 4 do statutu gminy. Są to:

1. Urząd Gminy w Czarnej,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej,
3. Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne w Woli Małej,
4. Publiczny Żłobek Samorządowy w Czarnej,
5. Centrum Usług Wspólnych w Czarnej,
6. Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji w Czarnej,
7. Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnej,
8. Ośrodek Garncarski MEDYNIA w Medyni Głogowskiej,
9. Zespół Szkół w Czarnej,
10. Zespół Szkół w Dąbrówkach,
11. Zespół Szkół w Krzemienicy,
12. Zespół Szkół w Medyni Głogowskiej,
13. Zespół Szkół w Medyni Łańcuckiej,
14. Zespół Szkół w Woli Małej,
15. Zespół Szkół w Zalesiu.

W ub. roku zwiększyła się ilość jednostek organizacyjnych Gminy Czarna. Rada Gminy zdecydowała o utworzeniu z dniem 1 listopada 2023 r. nowej jednostki budżetowej związanej z opieką nad dziećmi do lat 3 w postaci Publicznej Żłobka Samorządowego w Czarnej w drodze uchwały Nr LIII/486/2023 z 12 września 2023 r. w sprawie utworzenia Publicznego Żłobka Samorządowego w Czarnej i nadania mu statutu. Więcej na ten temat w rozdziale XVI raportu dotyczącym opieki społecznej.

III. Sprawy społeczne

1. Sytuacja demograficzna Gminy Czarna

Liczba stałych mieszkańców Gminy Czarna na koniec grudnia 2023 na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców wynosiła **11 868 osób**. Porównując dane do lat poprzednich dostrzegalny jest coroczny wzrost liczby ludności. Gęstość zaludnienia

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

w Gminie Czarna wynosiła 152 osób na km² i była większa od średniej ogólnopolskiej (120 osoby na km²). Liczba osób zameldowanych na pobyt stały poszczególnych miejscowościach przedstawiała się następująco:

1. Czarna - 1 837
2. Dąbrówki - 1 732
3. Krzemienica - 2 957
4. Medynia Głogowska - 1 530
5. Medynia Łańcucka – 766
6. Pogwizdów - 1 401
7. Wola Mała - 904
8. Zalesie - 741.

W 2023 roku mieszkańcy Gminy Czarna zawarli 55 małżeństw, urodziło się 98 dzieci, natomiast zmarło 86 osób. Przyrost naturalny był dodatni i wynosił 12 osób.

2. Ewidencja ludności i dowody osobiste

W 2023 roku dokonano **315** zameldowań i wymeldowań osób na pobyt stały i czasowy. Ponadto wydano **170** zaświadczeń dotyczących zameldowania na terenie gminy. Udzielono również **56** odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL.

Wydano **934** dowody osobiste zarówno osobom pełnoletnim jak i dzieciom. Przyjęto **60** zgłoszeń dotyczących utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego. Dowody te zostały unieważnione w Rejestrze Dowodów Osobistych.

Od 17 listopada 2023 roku istnieje możliwość zastrzeżenia numeru PESEL; do końca ubiegłego roku zastrzeżono PESEL **49** osobom.

3. Urząd Stanu Cywilnego

Art. 8 ustawy o samorządzie gminnym przewiduje możliwość nałożenia na gminę obowiązku wykonania zadań z zakresu administracji rządowej. Do takich zadań należą czynności i zakres obowiązków kierownika Urzędu Stanu Cywilnego (USC), które zostały przekazane do właściwości organów gminy jako zadania zlecone. W 2023 r. USC w Czarnej sporządził w trybie zwykłym lub w trybie szczególnym 12 aktów urodzenia, 55 aktów małżeństwa i 26 aktów zgonu. Umiejscowione zostały akty z następujących państw: Danii, Ukrainy, Holandii, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Włoch i Francji.

Z Systemu Rejestrów Państwowych zostało wydanych 932 odpisy aktów stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa, zgonu) oraz 46 zaświadczeń. Do aktów stanu cywilnego figurujących w tym systemie zostało dołączonych 65 wzmianek dodatkowych, 21 sprostowań i uzupełnień oraz 437 przypisków. Do Systemu Rejestru Państwowych zostało przeniesionych 399 aktów stanu cywilnego. Ponadto przyjęto 5 oświadczeń o uznaniu ojcostwa, 2 oświadczenia o powrocie osoby rozwiedzionej do nazwiska sprzed zawarcia związku.

Wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą zmiany imion lub nazwisk, na które nie zostały wniesione odwołania do Wojewody Podkarpackiego. W ramach corocznie organizowanych w gminie uroczystości związanych z wręczeniem małżeństwom medali „Za długoletnie pożycie małżeńskie” (50 lat) w ub. roku na wniosek Wójta Gminy Czarna 16 par zostało odznaczonych medalami za 50 lat pożycia małżeńskiego. Wręczenie medali oraz zwyczajowo kwiatów i upominków dla „złotych” jubilatów odbyło się 18 września 2023 r. na uroczystym spotkaniu w Medyni Głogowskiej.

4. Obsługa organizacyjna wyborów

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

Według Rejestru Wyborców prowadzonego przez Wójta Gminy Czarna zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2023 roku uprawnionych do głosowania było **9 305** osób, w tym:

1. 9 279 wyborców wpisanych z urzędu,
2. 26 wyborców wpisanych na wniosek,

15 października ubr. Odbyły się wybory do Sejmu RP i Senatu RP. Liczba wyborców uprawnionych do udziału w wyborach na terenie gminy wynosiła 8996 wyborców. Do spisu wyborców dopisało się 111 osób, wydano 50 zaświadczeń o prawie do głosowania oraz 7 pełnomocnictw do głosowania. Czterem wyborcom wysłano pakiety wyborcze do głosowania korespondencyjnego.

5. Ewidencja działalności gospodarczej

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku w gminie było zarejestrowanych **662** podmiotów gospodarczych, których głównym miejscem prowadzenia działalności był obszar Gminy Czarna. W trakcie ub. roku zarejestrowano 15 nowych podmiotów gospodarczych, a wyrejestrowano 22 podmioty.

6. Korespondencja, informatyzacja i archiwum Urzędu Gminy

W 2023 roku w dzienniku korespondencji przychodzącej do Urzędu Gminy w Czarnej zarejestrowano 9 560 pism. Odrębnie do Urzędu Stanu Cywilnego wpłynęło **1 046** pism, a związanych z ewidencją ludności 1 553 pism co w sumie daje 12 253 pisma. Wysłano natomiast 14 094 przesyłek pocztowych, w tym 7 779 do mieszkańców Gminy Czarna.

Do Archiwum Zakładowego przyjęto z poszczególnych komórek organizacyjnych urzędu dokumentację archiwalną kategorii A w ilości ok. 3 mb, dokumentację niearchiwalną kat. BE ok. 2 mb i kat. B ok. 15 mb.

7. Sprawy wojskowe i pracownicze

W 2023 roku 69 osób podlegało kwalifikacji wojskowej w tym 65 mężczyzn i 4 kobiety. W ramach prac interwencyjnych i robót publicznych zatrudniono 6 osób, które poddano badaniom wstępnym oraz szkoleniu BHP. Badaniom okresom poddano 27 pracowników urzędu, a 42 pracowników odbyło szkolenie okresowe BHP. Pracownicy Urzędu Gminy podnosili własne kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach merytorycznych z zakresu działania swoich stanowisk pracy.

IV. Finanse gminy

1. Dochody budżetu

Rada Gminy Czarna w dniu 29 grudnia roku uchwałą Nr XLIII/414/22 przyjęła budżet Gminy Czarna na 2023 rok, ustalając w nim dochody budżetu na kwotę **65 453 373 zł.** ogółem, w tym dochody bieżące na kwotę **55 133 885 zł,** a dochody majątkowe na kwotę **10 319 488 zł.** W trakcie całego 2023 roku dokonano 37 zmian w dochodach budżetu w formie 12 uchwał Rady Gminy i 25 zarządzeń Wójta Gminy. W wyniku tych zmian dochody ogółem zwiększyły się do łącznej kwoty **74 497 392,85 zł.** Wykonanie całoroczne dochodów ogółem wyniosło **75 458 801,18 zł** i stanowiło **101,3 %** całkowitego końcowego planu dochodów.

2. Wydatki budżetu

Uchwałą budżetową, o której mowa wyżej Rada uchwaliła wydatki budżetu na kwotę **76 181 096 zł** ogółem, w tym wydatki bieżące na kwotę 59 245 999 zł., a wydatki majątkowe na kwotę 16 935 097 zł. W trakcie roku organy gminy dokonały 58 zmian w wydatkach budżetu. Rada Gminy poprzez 12 uchwał dotyczących zmian w budżecie, natomiast Wójt Gminy poprzez 46 zarządzeń w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie. W wyniku tych zmian wydatki ogółem zwiększyły się do łącznej kwoty **81 587 031,16 zł**. Wykonanie całoroczne wydatków ogółem wyniosło **77 403 721,90 zł** i stanowiło **94,9%** całkowitego końcowego planu wydatków.

3. Przychody budżetu

Rada Gminy w uchwale budżetowej na 2023 rok ustaliła przychody budżetu na łączną kwotę **12 261 171 zł**. Źródłem przychodów miał być zaciągnięty w trakcie roku budżetowego kredyt bankowy i ewentualna pożyczka w wysokości 6 898 525 zł, niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach a konkretnie chodziło o pozostałe środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie **1 265 400 zł**, a także zaangażowano część wolnych środków pozostających na rachunku bankowym na koniec 2022 roku w wysokości 4 097 246 zł. Przychody zaplanowano przeznaczyć na wydatki w ramach planowanego deficytu budżetu w kwocie 10 727 723 zł, natomiast kwota 1 533 448 zł miała być przeznaczona na rozchody związane ze spłatą wcześniej zaciągniętych zobowiązań kredytowych.

W trakcie realizacji budżetu w kategorii przychodów dokonano kilku istotnych zmian, przede wszystkim zostały wprowadzone do budżetu wydatkowego wszystkie pozostałe wyliczone niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 735 729,18 zł oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust.1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 415 395,91 zł.

W związku z bardzo pozytywną realizacją zarówno strony dochodowej, jak i przede wszystkim strony wydatkowej budżetu, dokonano nowelizacji budżetu w kwestii zaangażowania przychodów. Na późniejszym etapie wykonywania budżetu został zmniejszony planowany deficyt budżetu, dokonano zmiany kategorii środków zwrotnych pokrywających deficyt budżetu. Po dokonaniu wszystkich zmian łączne przychody na koniec roku zaangażowane do budżetu wyniosły **8 623 086,31 zł**, z czego 2 001 129,18 zł to przychody związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu, 415 395,91 zł to środki wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust.1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków, zaangażowane ostatecznie do budżetu wolne środki zamknęły się kwotą **3 381 361,22 zł**. Natomiast zaplanowane i wykonane środki ze źródeł zwrotnych (emisja obligacji komunalnych i pożyczka z linii WFOŚ i GW) wyniosły łącznie 2 825 200 zł.

4. Rozchody budżetu

Planowane rozchody budżetu gminy zostały ustalone w uchwale budżetowej w wysokości **1 533 448 zł**, z przeznaczeniem na spłatę rat przypadających do spłaty w 2023 roku pięciu wcześniej zaciągniętych kredytów bankowych. W końcowym rozliczeniu okazało

się, że rata za drugi okres rozliczeniowy w kwocie 106 725 zł spłacona do Banku PEKAO SA została zaksięgowana w roku 2024, w związku z tym faktem ostateczne wykonanie rozchodów w 2023 roku wyniosło kwotę **1 426 723 zł**.

5. Wynik budżetu

Wynik budżetu za 2023 rok w uchwale budżetowej został określony deficytem budżetu w wysokości **10 727 723 zł**, który miał być sfinansowany zaciągniętym kredytem bankowym lub pożyczką, przychodami z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wolnymi środkami pozostającymi na rachunku budżetu.

Uchwałą Nr XLV/436/2023 z dnia 23 lutego Rada Gminy zwiększyła planowany deficyt budżetu gminy o kwotę 3 055 572,09 zł, którego źródłem pokrycia wskazano przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu, przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zwiększoną wartość planowanego kredytu bankowego następnie Uchwałą Nr L/466/2023 Rady Gminy z dnia 15 czerwca został zwiększony planowany deficyt budżetu o kwotę 16 015,88 zł, która stanowiła nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku budżetu stanowiące wolne środki, kolejną uchwałą Nr LII/483/2023 w sierpniu organ stanowiący zmniejszył planowany deficyt o kwotę 3 161 952 zł, który w całości miał być pokryty kredytem bankowym.

Następna zmiana planowanego wyniku budżetu nastąpiła poprzez uchwałę Rady Gminy Nr LIII/289/2023 w wrześniu. Było to kolejne zmniejszenie deficytu, którego źródłem pokrycia miały być wolne środki w wysokości 2 265 348,66 zł oraz przychody z kredytu bankowego w kwocie 1 282 372 zł.

Ostatnia zmiana dotycząca ustalenia ostatecznego wyniku budżetu dokonana została uchwałą Nr LIV/501/2023 Rady Gminy, w której planowane środki z kredytu bankowego na pokrycie ujemnego wyniku budżetu zamieniono na środki z emisji obligacji komunalnych w kwocie 2 500 000 zł. Planowany wynik budżetu został ustalony na kwotę **7 089 638,31 zł**, jako deficyt budżetu, który miał być pokryty: przychodami stanowiącymi niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikającymi z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 2 001 129,18 zł, przychodami wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w kwocie 415 395,91 zł, wolnymi środkami pozostającymi na rachunku budżetu w wysokości 1 847 913,22 zł oraz przychodami zwrotnymi, to jest wyemitowanymi obligacjami komunalnymi w kwocie 2 500 000 zł oraz pożyczką w kwocie 325 200 zł. Na koniec 2023 roku po rozliczeniu budżetu uzyskano ujemny wynik budżetu w wysokości **1 944 920,72 zł**.

6. Zadłużenie gminy

Długoterminowe zadłużenie Gminy Czarna z tytułu zaciągniętych zobowiązań kredytowych na koniec 2023 roku osiągnęło kwotę **11 666 124 zł**. Na tę kwotę składa się pięć kredytów bankowych. Dwa kredyty były zaciągnięte na pokrycie deficytu oraz rozchody przeznaczone na spłatę zaciągniętego wcześniej kapitału pożyczkowo-kredytowego.

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

Natomiast trzy ostatnie kredyty zaciągnięto już na pokrycie samych planowanych ujemnych wyników budżetu. W 2023 roku została zaciągnięta pożyczka na wydatki inwestycyjne z zakresu ochrony środowiska z linii WFOŚ i GW w Rzeszowie w kwocie 325 200 zł oraz została przeprowadzona emisja obligacji komunalnych na pokrycie planowanego deficytu w wysokości 2 500 000 zł. Obecnie posiadane zadłużenie zgodnie z harmonogramem spłat przewidziano do spłaty do końca 2031 roku.

Całkowite zadłużenie w stosunku do osiągniętych dochodów na koniec 2023 roku stanowiło **15,46 %** dochodów. Ponadto gmina jest poręczycielem dla Związku Gmin

Wyszczególnienie	Osoby fizyczne	Osoby prawne	łącznie
łącznie zobowiązanie podatkowe	2 742 630,50 zł	3 221 728,00 zł	5 964 358,50 zł
łącna kwota zaległości podatkowych	64 450,51 zł	24 159,69 zł	88 610,20 zł
Umorzenia	92 315,50 zł	15 875,00 zł	108 190,50 zł
Odroczenie terminu płatności	0 zł	112 559,00 zł	112 559,00 zł
Ilość decyzji ws zmiany zobowiązania	1092	54	1146
Ilość wydanych decyzji o umorzeniu	10	3	13
Ilość decyzji o odroczeniu terminu płatności	0	1	1
Ilość wysłanych upomnień	552	1	553
Ilość tytułów wykonawczych	139	0	139

"Podkarpacka Komunikacja Samochodowa" kredytu i pożyczki. Wartość ewentualnego zobowiązania przypadająca dla gminy Czarna na koniec 2023 roku wyniosła 459 400 zł.

V. Podatki i opłaty lokalne

1. Podatek rolny, leśny i od nieruchomości

Wysokość łącznego zobowiązania podatkowego, kwoty zaległości i umorzeń podatków w rozbiciu na podatników będących osobami fizycznymi i prawnymi przedstawia poniższa tabela

W 2023 roku obowiązywały stawki podatku od nieruchomości określone Uchwałą Nr XLI/395/2022 Rady Gminy Czarna z dnia 10 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2023 rok. Stawki podatku od nieruchomości wzrosły o ok. 11% w stosunku do 2022 roku. Zmianie uległy stawki podatku rolnego i leśnego, których wysokość uzależniona była od cen sprzedaży żyta i drewna, określanych corocznie w Komunikacie Prezesa GUS. Stawka podatku rolnego wzrosła o 20,4 % w stosunku do roku 2022, a stawka podatku leśnego wzrosła o 52,25% w stosunku do roku 2022.

System ewidencji podatkowej podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego na koniec 2023 roku obejmował: **7 706 podatników będących osobami fizycznymi i 161 podatników będących osobami prawnymi**. Spośród osób fizycznych 3043 - to podatnicy podatku rolnego, 491 – podatku od nieruchomości, 101 – podatku leśnego oraz 4071 podatników będących płatnikami łącznego zobowiązania tj. wszystkich tych podatków. Spośród osób prawnych płatnikami podatku rolnego jest 50 podatników, podatku od nieruchomości 98 podatników i podatku leśnego 13 podatników.

Wysokość łącznego zobowiązania pieniężnego osób fizycznych i prawnych w podatku od nieruchomości, w podatku rolnym, podatku leśnym ustalono na kwotę: **5 964 358,50 zł**.

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

W 2023 roku przeprowadzono 8 kontroli podatkowych, spośród których: 5 kontroli wykazało nieprawidłowości w postaci zaniżenia powierzchni gruntów oraz powierzchni użytkowej budynków związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, a także zaniżenia powierzchni użytkowej budynków pozostałych, 2 kontrole wykazały nieprawidłowości w postaci zaniżenia wartości budowli związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, 1 kontrola wykazała nieprawidłowości w postaci niezgłoszenia powierzchni gruntów, budynków oraz wartości budowli związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą.

2. Podatek od środków transportowych

W 2023 roku obowiązywały stawki podatku od środków transportowych określone Uchwałą Nr XLI/396/2022 Rady Gminy Czarna z dnia 10 listopada 2022 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

Na koniec 2023 roku dochody ogółem z tytułu podatku od środków transportowych wyniosły **250 035,00 zł**, w tym **224 235,00 zł** od osób fizycznych oraz **25 800,00 zł** od osób prawnych. Baza podatników podatku od środków transportowych na terenie gminy Czarna na koniec 2023 roku zawierała **57 podatników będących osobami fizycznymi i 7 podatników będących osobami prawnymi**.

W 2023 r. wystawiono łącznie 7 upomnień dla 6 zalegających podatników. Kwoty z 6 upomnień zostały w konsekwencji wpłacone przez podatników na konto Urzędu Gminy. Jedno upomnienie nie zostało uregulowane – wystawiono tytuł egzekucyjny.

3. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi

W 2023 roku obowiązywały stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przyjęte Uchwałą Nr XX/223/2021 Rady Gminy w Czarnej z dnia 8 stycznia 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr X/121/2019 Rady Gminy w Czarnej z dnia 5 grudnia 2019 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty oraz zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady komunalne w kompostowniku przydomowym na terenie Gminy Czarna. Miesięczna opłata na jednego mieszkańca nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi na jednego mieszkańca dla nieruchomości zamieszkałych wynosiła **24 zł od jednego mieszkańca**. Uchwała zwalniała w części z opłaty właścicieli nieruchomości, którzy zagospodarują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych. Zwolnienie przysługiwało w wysokości **5 zł miesięcznie** na jednego mieszkańca.

Systemem gospodarowania odpadami objęto **3 383 nieruchomości** zamieszkałych, z czego gospodarstw **594** nie posiadało kompostownika, a **2789** kompostowało bioodpady stanowiące odpady komunalne. Nieruchomości niezamieszkałe nie zostały objęte systemem, właściciele takich nieruchomości podpisywali umowy z dowolną firmą mającą wpis do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

W ramach uiszczania opłat mieszkańcom przysługuje:

1. odbiór odpadów zbieranych selektywnie (metale, tworzywa sztuczne, papier, szkło)- jeden raz w miesiącu,
2. odbiór odpadów niesegregowanych (zmieszanych) - jeden raz w miesiącu,
3. odbiór odpadów biodegradowalnych - jeden raz w miesiącu,
4. odbiór (stacjonarny) odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych opon – jeden raz w ciągu roku.

Pobierana opłata przeznaczona jest na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

gospodarowania odpadami komunalnymi, w skład których wchodzi odbiór, transport i utylizacja odpadów.

Przypis księgowy na 2023 rok w oparciu o deklaracje mieszkańców stanowił kwotę **2 615 315,00 zł**, odpis wyniósł **64 578,00zł**, natomiast koszty wynosiły **2 433 473,60 zł**. W roku 2023 nie wydano żadnej decyzji umorzeniowej. W celu wyegzekwowania zaległości w regulowaniu opłat podjęto 916 działania informacyjne (pisemnie, telefonicznie) zmierzające do dobrowolnej zapłaty opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ostatecznie wysłano 476 upomnień, oraz 147 tytułów wykonawczych. Według stanu na dzień 31.12.2023 roku zaległości w opłacie wynosiły **48 614,57 zł** i dotyczyły 158 gospodarstw domowych.

4. Obsługa kasowa płatności

Gmina posiada własny punkt kasowy z dwuosobową obsadą, czynny w dniach pracy urzędu w godzinach od 7.30 do 14.30. Gmina uczestniczy w Ogólnopolskim Programie Polska Bezgotówkowa co pozwala na przyjmowanie płatności za pomocą instrumentów płatniczych. W czasie trwania programu gmina nie ponosi żadnych kosztów związanych z podpisaną umową. W kasie funkcjonują dwa terminale w tym jeden wyłącznie do regulowania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W 2023 roku dokonano **3 835 transakcji** płatniczych przy użyciu terminala na kwotę **1 152 720,89 zł**, z czego 347 670,82 zł to opłaty za odpady komunalne, 201 377,41 zł podatki, 318 055,58 zł usługi komunalne, a 285 617,08 zł to pozostałe dochody budżetu. Wpłaty dokonywane za pomocą elektronicznych środków płatniczych stanowiły **18,29 %** wszystkich płatności dokonanych w kasie urzędu.

VI. Inwestycje gminne i zamówienia publiczne

Wykonywanie zadań własnych gminy w celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców wymaga realizacji szeregu inwestycji związanych z budową nowych, rozbudową bądź przebudową istniejących obiektów użyteczności publicznej oraz urządzeń infrastruktury technicznej, stanowiących własność gminy. Aby zadania te mogły być prawidłowo realizowane, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w celu wyboru Wykonawców robót bądź usług lub dostawców, przeprowadzono w 2023 roku 10 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego z których wszystkie zakończyły się pozytywnie wyborem najkorzystniejszej oferty wg przyjętych kryteriów oceny i zawarciem umowy, dla 8 postępowań w 2023 roku a dla dwóch w styczniu 2024 roku.

1. Inwestycje drogowe

Rok 2023 był dla Gminy Czarna kolejnym rokiem inwestycji drogowych, mających na celu poprawę warunków i bezpieczeństwa ruchu drogowego dla mieszkańców i wszystkich użytkowników dróg, zarówno wojewódzkich, powiatowych, jak i gminnych, na terenie Gminy Czarna:

Drogi gminne

Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową dla zadania „**Budowa dróg gminnych na terenie MPZP Czarna Pastwiska w msc. Czarna**”, obejmującą budowę

czterech odcinków dróg gminnych o łącznej długości 1,21 km oraz budowę ciągu pieszego długości 87 mb. Jest to teren położony pomiędzy drogą gminną Nr 10 9820 R „Czarna k/Orlika”, a drogą wojewódzką Nr 881 „Sokołów Małopolski – Łańcut – Kańczuga – Żurawica” i potokiem Trzebońnica. Na budowę trzech odcinków dróg gminnych Gmina Czarna złożyła wniosek o dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Wniosek ten został pozytywnie zweryfikowany i zakwalifikowany do otrzymania Promesy inwestycyjnej.

Oprócz prac projektowych realizowano również roboty budowlane. Wykonany został długo wyczekiwany przez mieszkańców remont nawierzchni drogi gminnej **Nr 109812R „Krzemienica Jawornik”** na długości 1,09 km. Wyremontowana droga gminna przebiega w terenie zabudowanym i łączy drogę powiatową Nr 1522R „Krzemienica przez wieś” z drogą gminną Nr 10 9861 R „Krzemienica - Strażów”. W ramach tego zadania odtworzona została istniejąca nawierzchnia bitumiczna poprzez wykonanie warstwy wiążącej i warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego szer. 3,5 – 4,5 m oraz wymianę podbudowy w miejscach przełomów. Pobocza zostały uzupełnione materiałem kamiennym z dostosowaniem wysokości do istniejących zjazdów oraz niwelety jezdni. Wyremontowane zostało również odwodnienie. Na realizację tego zadania drogowego gmina otrzymała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 60% całkowitych kosztów kwalifikowanych zadania.

Drugim ważnym zadaniem była realizacja I etapu budowy drogi gminnej **Nr 10 9815R na terenie MPZP Czarna Pastwiska III**, długości 290 mb. Zrealizowany etap tej inwestycji drogowej obejmował wykonanie koryta i warstw konstrukcyjnych do warstwy podbudowy z kruszywa gr. 20 cm włącznie. Ponadto utwardzone zostały pobocza i wykonane odwodnienie drogi w postaci rowu otwartego po jednej stronie wraz z przepustem poprzecznym na istniejącej wodnicy. Zrealizowana inwestycja skomunikowała tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe w MPZP Czarna Pastwiska z już istniejącymi drogami gminnymi i drogą powiatową Nr 1382 R Rzeszów – Trzebońsko - Łukawiec – Czarna.

Ponadto zrealizowano szereg innych, mniejszych zadań drogowych, polegających na przebudowie odcinków dróg w zakresie wykonania nowej nawierzchni bitumicznej w miejscowościach:

1. **Czarna** - (droga gminna Nr 10 9843R „Czarna Podbórz – Leśniczówka” długości 532 mb),
2. **Dąbrówki** - (droga wewnętrzna na dz. nr 1341/2; 1303/4; 1304/5 o długości 489 mb),
3. **Krzemienica** - (odcinki dróg wewnętrznych na dz. nr 85/2; 164/4; 1611 o łącznej długości 317 mb),
4. **Wola Mała** - (droga gminna Nr 10 9810R „Wola Mała Piława” długości 213 mb),
5. **Medynia Głogowska** - (droga wewnętrzna na dz. nr 132 o długości 132mb),
6. **Zalesie** - (droga gminna Nr 10 9802 R „Zalesie Kłapówka” o długości 430 mb oraz droga wewnętrzna na dz. nr 701 o długości 366 mb),

W ramach modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych wykonano nową nawierzchnię tłuczniową drogi wewnętrznej w msc. Dąbrówki (dz. 1105) na długości 255 mb oraz drogi wewnętrznej w msc. Zalesie (dz. 679) na długości 375 mb.

Drogi powiatowe i wojewódzkie

Oprócz zadań realizowanych na drogach gminnych, Gmina współfinansuje również przebudowę dróg wojewódzkich i powiatowych, przebiegających przez teren Gminy, w tym głównie budowę chodników, ale również wykonanie nowych nawierzchni na jezdni. Wśród

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

zadań realizowanych w całości ze środków budżetu gminy lub dofinansowanych w znacznej wysokości należy wymienić:

1. Budowę jednokierunkowej ścieżki rowerowej z której mogą korzystać piesi wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 881 „Sokołów Młp. – Łańcut – Kańczuga - Żurawica” w msc. Czarna na odcinku 545 mb od zjazdu z mostu na rz. Wisłok w kierunku Urzędu Gminy;
2. Wykonanie nowej nawierzchni bitumicznej na jezdni drogi wojewódzkiej Nr 881 w msc. Krzemienica na długości 200 mb od przejazdu kolejowego w kierunku Łańcuta wraz z odwodnieniem i zabezpieczeniem skarpy od strony potoku. Na tym odcinku droga wojewódzka została również rozbudowana o nowopowstałe 20 miejsc postojowych dla samochodów, zadaszone stojaki dla rowerów oraz jezdnię manewrową. Budowa miejsc postojowych możliwa była dzięki uczestnictwu Gminy Czarna w projekcie Województwa Podkarpackiego pn. „Budowa Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej – PKA: Budowa i modernizacja linii kolejowych oraz infrastruktury przystankowej”, dofinansowanym ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Ponadto Gmina Czarna wspólnie z Gminą Sokołów Małopolski w ramach pomocy rzeczowej dla Województwa Podkarpackiego, realizuje opracowanie dokumentacji rozbudowy/przebudowy drogi wojewódzkiej Nr 881 od Sokołowa do mostu na rz. Wisłok w msc. Czarna. Wybrany został wykonawca w ramach przetargu nieograniczonego, z którym podpisano umowę i prace projektowe są nadal w trakcie realizacji. Jest to odcinek długości 16,66 km i został podzielony na 5 krótszych odcinków, które stopniowo przekazywane są do uzgadniania zarządcy drogi. Na terenie Gminy Czarna zostało wydzielonych 3 odcinki, koncepcje dwóch z nich (przez las do drogi gminnej Nr 109843R „Czarna Podbórz – Leśniczówka” oraz od lasu do mostu na rz. Wisłok) zostały wstępnie uzgodnione przez Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie.

Oświetlenie drogowe

W ramach poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Gmina Czarna wydatkuje co roku z własnego budżetu w miarę możliwości i zgłaszanych potrzeb, środki na opracowanie dokumentacji i budowę nowych oświetleń drogowych. W roku 2023 opracowana została dokumentacja projektowo-kosztorysowa budowy oświetlenia drogowego w msc. Medynia Łańcucka wzdłuż drogi gminnej Nr 10 9803R „Medynia Łańcucka przez wieś” oraz w msc. Pogwizdów wzdłuż drogi gminnej Nr 109809 R „Pogwizdów – Medynia Łańcucka przy domach w kierunku Wisłoka”, a także przy drogach wewnętrznych położonych na działkach nr ewid. 1688/38 i 1420/3 w Pogwizdowie. Ponadto zaprojektowane oświetlenie przy drodze wewnętrznej na dz. 1688/38 w Pogwizdowie oraz odcinek oświetlenia przy drodze wewnętrznej na działkach nr ewid. 1105 i 1354 w msc. Dąbrówki zostały już zrealizowane. Inwestycje te były współfinansowane ze środków funduszu sołeckiego.

2. Inwestycje w infrastrukturze wodno - ściekowej

W celu poprawy zaopatrzenia mieszkańców w wodę i odprowadzanie ścieków w związku ze wzrostem budownictwa mieszkaniowego, koniecznym staje się rozbudowa i modernizacja istniejących sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej, budowa nowych odcinków sieci lub innych urządzeń infrastruktury technicznej poprawiających jakość świadczonych usług lub wpływających na obniżkę kosztów.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej zrealizowano w 2023 roku następujące inwestycje:

1. kontynuowano rozpoczętą w 2020r. realizację IV etapu Uregulowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Czarna w zakresie „Zaopatrzenia ludności w wodę”, w ramach którego zakończono i przekazano do użytkowania w 2023r. dwa duże zadania inwestycyjne obejmujące:
  1. budowę i uzbrojenie czterech nowych studni S-4, S-5, S-6, S-7 dla ujęcia wody w Czarnej wraz z rurociągami tłocznymi do Stacji Uzdatniania Wody. Zadanie zrealizowano w formule „zaprojektuj i wybuduj”. W ramach tego zadania opracowano dokumentację hydrogeologiczną nowych ujęć wody wraz z uzyskaniem decyzji zatwierdzającej projekt robót geologicznych, wykonano odwierty studni, opracowano niezbędną dokumentację projektowo-kosztorysową, uzyskano wymagane pozwolenia na realizację robót i pozwolenie wodno prawne na pobór wody oraz wykonano wszystkie roboty budowlane objęte dokumentacją.
  2. budowę i uzbrojenie trzech nowych studni S-4, S-5 i S-3 na terenie Stobiernej i Pogwizdowa, dla ujęcia wody w Pogwizdowie wraz z rurociągami tłocznymi do SUW. W ramach tego zadania realizowanego również w formule „zaprojektuj i wybuduj” opracowano dokumentację hydrogeologiczną nowych ujęć wody wraz z uzyskaniem decyzji zatwierdzającej projekt robót geologicznych, wykonano odwierty studni, opracowano niezbędną dokumentację projektowo-kosztorysową, uzyskano wymagane pozwolenia na realizację robót i pozwolenie wodno prawne na pobór wody oraz wykonano wszystkie roboty budowlane objęte dokumentacją.
2. zrealizowano rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na terenie MPZP Czarna Pastwiska III, przeznaczonego pod zabudowę mieszkaniową, w ramach którego wybudowanych zostało 307,40 mb sieci wodociągowej oraz 369 mb sieci kanalizacyjnej. Zadanie zostało zakończone w październiku 2023 roku i przekazane do użytkowania;
3. rozpoczęto roboty budowlane związane z modernizacją oraz rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej w Czarnej - główny kolektor od GS do mostu wraz z 2-ma przepompowniami (Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Czarna etap V);
4. rozpoczęto roboty budowlane związane z modernizacją technologii uzdatniania wody na Stacji Uzdatniania Wody w Czarnej oraz budową studni bisowej S2-A (Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Czarna etap V);
5. opracowano program funkcjonalno – użytkowy dla sześciu zadań w zakresie poprawy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Czarna, obejmujący: przebudowę technologii uzdatniania wody na SUW w Pogwizdowie oraz budowę zbiornika wyrównawczego wody czystej; budowę dwóch odcinków sieci kanalizacji sanitarnej w msc. Krzemienica przy drodze gminnej „Plac Wolności do E4” tzw. „Puchałówka” i do trzech budynków przy drodze wewnętrznej dz. nr 3382/5; remont pompowni sieciowej wody w Pogwizdowie; przebudowę pompowni ścieków wraz ze zbiornikami retencyjnymi ścieków w msc. Medynia Łańcucka; wykonanie studni zastępczych (bisowych) na terenie Stacji Uzdatniania Wody w Krzemienicy i Pogwizdowie. Na realizację tego zadania Gmina Czarna otrzymała dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład.

3. Inwestycje w obiektach oświatowych

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

W celu poprawy warunków kształcenia dzieci i młodzieży uczącej się w Zespołach Szkół na terenie Gminy Czarna zrealizowano w roku 2023 następujące inwestycje:

1. kontynuowano rozpoczętą w 2022 roku budowę gminnego żłobka w Czarnej, w ramach którego wybudowano i przekazano do użytkowania budynki trzyoddziałowego żłobka dla ok. 50 dzieci wraz z infrastrukturą towarzyszącą i placem zabaw. Na realizację tego zadania Gmina Czarna otrzymała dofinansowanie w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład.
2. kontynuowano i zakończono prace przy rozbudowie i przebudowie budynku szkolnego w Dąbrówkach od strony północnej oraz przebudowę segmentu dydaktycznego i docieplenie sali gimnastycznej z łącznikiem. Zakres inwestycji obejmował roboty ziemne, fundamenty, konstrukcje żelbetowe, roboty murowe, stropy, dach, stolarkę okienną i drzwiową, posadzki, ocieplenie i elewację budynku, instalacje wewnętrzne, roboty wykończeniowe, zagospodarowanie terenu, budowę obiektów małej architektury (zmiana usytuowania istniejących terenowych urządzeń zabawowo-rekreacyjnych) oraz budowę piłkochwyty, przebudowę zewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej i deszczowej, kolidującej z projektowaną rozbudową oraz utwardzenie powierzchni gruntu na działce, w tym lokalną przebudowę drogi pożarowej. Zadanie zostało zakończone i przekazane do użytkowania. Na realizację tego zadania Gmina Czarna otrzymała dofinansowanie w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład.
3. rozpoczęto roboty budowlane przy przebudowie i rozbudowie budynku szkolnego w Zalesiu w ramach inwestycji **Wymiana źródeł ciepła, instalacji c.o. i c.w.u. z zastosowaniem OZE, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń w budynku szkolnym w Zalesiu wraz z rozbudową części przedszkolnej budynku** z dofinansowaniem z Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Wykonano rozbudowę budynku szkoły wraz z więźbą dachową i pokryciem, wylany został szyb windowy, wykonano znaczną część robót w części przedszkolnej, zamontowano piec gazowy, zewnętrzne pompy ciepła, centrale wentylacyjne oraz oddano dla użytku szkoły kuchnię z nową technologią (wyposażaniem spełniającym obecne przepisy) oraz pozostałą część szkolną piwnic (szatnia uczniowska, jadalnia - 2 pomieszczenia).
4. wykonano roboty remontowe i dostawy wyposażenia i pomocy dydaktycznych EKOPRACOWNI OZE w Zespole Szkół w Medyni Łańcuckiej,
5. dokonano wymiany oświetlenia na ledowe w pomieszczeniach sal gimnastycznych szkół w Czarnej, Krzemienicy, Medyni Łańcuckiej, Medyni Głogowskiej i Woli Małej,
6. wykonano przebudowę utwardzenia terenu - dojazdu na terenie Zespołu Szkół w Krzemienicy od strony południowej, poprzez wykonanie nowej nawierzchni z betonu asfaltowego,
7. dokonano rozbudowy i modernizacji instalacji monitoringu i oświetlenia zewnętrznego przy Zespole Szkół w Czarnej w ramach programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024,
8. dokonano rozbudowy placu zabaw przy przedszkolu w Krzemienicy poprzez montaż nowych urządzeń zabawowych, obiektów małej architektury (ławki parkowe, kosz na śmieci, tablice z regulaminem) oraz wykonanie ogrodzenia, utwardzenie dojścia (chodnik) i montaż stojaków na rowery,

9. dokonano rozbudowy placu zabaw przy przedszkolu nr 1 w Czarnej poprzez montaż nowych urządzeń zabawowych, obiektów małej architektury (ławki parkowe, kosz na śmieci, tablice z regulaminem) oraz utwardzenie dojścia (chodnik) i montaż stojaków na rowery.

4. Inwestycje w obiektach kultury, sportu i rekreacji

W ramach rozwoju bazy rekreacyjno-sportowej oraz kulturalnej zrealizowano w 2023 roku następujące inwestycje:

1. budowę toru rowerowego o nawierzchni bitumicznej (pumptrack) w Medyni Głogowskiej wraz z placem wypoczynkowym i montażem urządzeń małej architektury (ławki parkowe, stół do gry w chińczyka/warcaby, kosz na odpady, tablice z regulaminem, stojak na rowery)
2. wykonanie siłowni zewnętrznych wraz z montażem urządzeń plenerowych w miejscowościach Czarna (obok wybudowanej drewnianej altany na działce komunalnej przy OSP), Dąbrówki (obok istniejącego placu zabaw i boiska sportowego), Krzemienica (obok istniejącego placu zabaw w rejonie szkoły) i Medynia Głogowska (na działce gminnej w rejonie szkoły),
3. wykonano altanę konstrukcji stalowej na działce komunalnej w Pogwizdowie przy budynku i na potrzeby OSP Medynia Łańcucka,
4. dokonano wymiany oświetlenia na ledowe na boisku sportowym ORLIK w Czarnej,
5. opracowana została dokumentacja projektowo – kosztorysowa rozbudowy nadbudowy i przebudowy budynku Domu Kultury w Ośrodku Garncarskim Medynia wraz z zagospodarowaniem terenu,
6. wykonano opracowanie inwentaryzacji wielobranżowej, ekspertyzy konstrukcyjnej oraz koncepcję projektową rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynku Ośrodka Kultury w Medyni Łańcuckiej .

VII. Zagospodarowanie przestrzenne

Gmina zadania własne w dziedzinie ładu przestrzennego realizuje w oparciu o dokumenty planistyczne, którymi są Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czarna (SUiKZP) oraz Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP). Studium określa główne cele polityki przestrzennej gminy i lokalne zasady zagospodarowania, natomiast przeznaczenie terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów ich zagospodarowania określają MPZP.

W roku 2023 Gmina Czarna realizowała zadania wynikające z uczestnictwa w projekcie pod nazwą: Zintegrowany i uspołeczniony model planowania przestrzennego poprzez opracowanie Strategii Przestrzennej Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, w ramach którego został opracowany i uchwalony Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Usługowo – Produkcyjnych przy autostradzie w miejscowości Czarna, Gmina Czarna – część 1.

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

Dodatkowo przygotowano opracowanie pod nazwą: Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym z oceną aktualności SUIKZP oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna w latach 2018 - III kwartał 2023.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czarna

Gmina posiada dla całego obszaru w swoich granicach administracyjnych Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czarna, które zostało uchwalone Uchwałą Nr XXIII/216/2001 Rady Gminy w Czarnej z dnia 4 grudnia 2001 r. z późniejszymi zmianami.

Ostatnia obowiązująca zmiana SUIKZP Gminy Czarna to zmiana Nr 17 przyjęta Uchwałą Nr XXV/273/2021 Rady Gminy Czarna z dnia 15 lipca 2021 r. Natomiast w toku procedowania są 3 zmiany o numerach: 16, 19 i 20. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1688) „Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r. i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe.”

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czarna

Obowiązujące MPZP obejmują obszar 307,6 ha powierzchni Gminy Czarna, co stanowi 3,93% obszaru gminy i są to fragmentaryczne obszary w poszczególnych miejscowościach. W roku 2023 po przeprowadzeniu toku formalno – prawnego wynikającego z przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Rada Gminy Czarna uchwaliła Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Usługowo – Produkcyjnych przy autostradzie w miejscowości Czarna, Gmina Czarna – część 1 (uchwała Rady Gminy Czarna Nr LIV/493/2023 z dnia 10 października 2023 r.) – w ramach projektu: *Zintegrowany i uspołeczniony model planowania przestrzennego poprzez opracowanie Strategii Przestrzennej Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego*. Przedmiotowa uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z dnia 15 listopada 2023 r. pod pozycją 5004.

Ponadto w ubr. prowadzone były procedury:

1. sporządzenia zmiany MPZP w rejonie „Czarna – Pastwiska” położonego w miejscowości Czarna – etap II (uchwała intencyjna Rady Gminy Nr X/117/2019 z 5 grudnia 2019 r.),
2. sporządzenia zmiany MPZP Czarna – Pastwiska II w miejscowości Czarna (uchwała intencyjna Rady Gminy Nr XXXV/355/2022 z dnia 31 maja 2022 r.),
3. sporządzenia zmiany MPZP terenów mieszkaniowo – usługowych w miejscowości Krzemienica (uchwała intencyjna Rady Gminy Nr XXXVII/373/2023 z dnia 27 lipca 2023 r.),
4. sporządzenia zmiany MPZP po zachodniej stronie drogi wojewódzkiej pod lasem w miejscowości Czarna (uchwała intencyjna Rady Gminy Nr XXXVIII/382/2023 z dnia 27 września 2023 r.),

Na podstawie obowiązujących dokumentów planistycznych wydano 303 zaświadczenia o przeznaczeniu nieruchomości oraz 6 wypisów i wyrysów z MPZP.

Dodatkowo wydano 6 kserokopii dokumentów potwierdzonych za zgodność z oryginałem dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania teren. Lokalizację inwestycji celu publicznego ustala się w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, a sposób zagospodarowania terenu i warunki zabudowy dla innych inwestycji ustala się w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

W roku 2023 złożono 151 wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy, rozstrzygnięto 108 postępowań w tym zakresie, (w tym 2 umorzenia, 1 odmowa wszczęcia postępowania, 1 odmowa ustalenia warunków zabudowy) oraz 8 wniosków o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, rozstrzygnięto 6 postępowań o wydanie decyzji w tym 1 postępowanie umorzono na wniosek wnioskodawcy.

Pozostałe postępowania zakończono w 2024 r. lub nadal są w trakcie procedowania.

Dodatkowo wydano: 5 decyzji zmieniających warunki zabudowy, 12 decyzji przenoszących na nowego inwestora warunki zabudowy i 3 postanowienia o zawieszeniu postępowania.

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach

Realizacja przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami MPZP, jeżeli plan ten został uchwalony.

W roku 2023 prowadzono 10 postępowań o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, z których 6 zakończyło się wydaniem pozytywnej decyzji, natomiast 4 pozostałe zakończono w 2024 r. lub są w trakcie procedowania.

Prawo geologiczne i górnicze

W ramach obowiązków wynikających z przepisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze w gminie realizowane są następujące zadania:

1. opiniowanie projektów robót geologicznych,
2. uzgadnianie projektów decyzji koncesji górniczych,
3. opiniowanie planów ruchu zakładów górniczych oraz dodatków do planów ruchu,
4. przyjmowanie dokumentacji geologicznej.

W roku 2023 r. zaopiniowano 1 dodatek do Planu Ruchu Odkrywkowego Zakładu Górniczego, 2 Plany Ruchu Odkrywkowych Zakładów Górniczych i 4 Projekty Robót Geologicznych.

VIII. Zarządzanie drogami gminnymi i transport zbiorowy

Drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się na 4 kategorie: drogi krajowe, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe i drogi gminne.

Pozostałe drogi nie zaliczone do żadnej kategorii stanowią sieć dróg wewnętrznych. Wójt sprawuje zarząd tylko nad drogami publicznymi gminnymi oraz nad drogami

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

---

wewnętrzny, stanowiący własność Gminy Czarna. Sieć zarządzanych dróg obejmuje **42,6 km dróg gminnych** publicznych, przebiegających we wszystkich miejscowościach Gminy Czarna oraz **ok. 45 km dróg wewnętrznych**.

Realizacja zadań gminy w zakresie dróg gminnych obejmuje bieżące utrzymanie zarówno letnie jak i zimowe, tj. remonty nawierzchni, koszenie poboczy i rowów przydrożnych, utrzymanie we właściwym stanie technicznym oznakowania dróg, odśnieżanie dróg i likwidację śliskości, prowadzenie ewidencji dróg, a także wydawanie zezwoleń na lokalizację w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego na czas prowadzenia robót i umieszczania urządzeń, wydawanie zezwoleń na lokalizację zjazdów z dróg gminnych.

W ramach robót remontowych dróg gminnych i wewnętrznych na terenie Gminy Czarna zużyto w 2023 roku 5 ton masy asfaltowej na zimno, 200 ton tłuczni i 800 ton kłińca do poprawy nawierzchni i utrzymania przejezdności dróg. Koszenie poboczy dróg i rowów przydrożnych realizowane było własnym sprzętem, na co zużyto 1996 litrów paliwa (olej napędowy).

Zimowe utrzymanie dróg realizowane było w miejscowościach: Krzemienica, Czarna, Dąbrówki, Wola Mała i Zalesie oraz na wszystkich chodnikach własnym sprzętem. W tym celu zakupiono 1923 litry paliwa. W pozostałych miejscowościach, tj.: Medynia Łańcucka, Medynia Głogowska i Pogwizdów zadania te realizował wykonawca wyłoniony w ramach zapytania ofertowego. Do przygotowania mieszanki uszorstniającej do likwidacji śliskości na drogach zakupiono 18 ton soli drogowej.

W procedurach wydawania zezwoleń na umieszczanie obiektów, bądź urządzeń, zajęcie pasa drogowego lub lokalizację zjazdów do nieruchomości przeprowadzono 66 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem odpowiednich decyzji.

W ramach zarządzania drogami wewnętrznymi wydano:

1. 17 decyzji na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego,
2. 1 decyzję o przeniesieniu zezwolenia na umieszczenie urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego (magistrala wodociągowa),
3. 1 decyzję o odmowie umieszczenia urządzeń,
4. 1 postępowanie w sprawie umieszczenia urządzeń w pasie drogowym umorzono z uwagi na wycofanie wniosku przez inwestora,
5. 18 decyzji na lokalizację zjazdów indywidualnych lub publicznych z dróg gminnych publicznych,
6. 1 decyzję o zmianie warunków na lokalizację zjazdu,
7. 40 decyzji na zajęcie pasa drogowego na czas prowadzenia robót w pasie drogowym i umieszczania urządzeń z naliczeniem stosownych opłat,
8. 1 decyzję z naliczeniem kar za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia,
9. 2 postępowania w sprawie zajęcia pasa drogowego umorzono po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego,
10. 1 decyzję z naliczeniem opłat za czas usuwania awarii,

- 11.1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia z uwagi na braki i nieuzupełnienie wniosku przez stronę w wyznaczonym terminie,
- 12.2 zezwolenia na lokalizację zjazdu indywidualnego lub publicznego do nieruchomości,
13. zawarto 24 umowy cywilno-prawne na zlokalizowanie w pasie dróg wewnętrznych urządzeń infrastruktury technicznej (sieci lub przyłącza gazowe, energetyczne, wodociągowe, kanalizacyjne).

W celu zapewnienia transportu publicznego w roku 2023 na terenie Gminy Czarna wykonywane były przewozy regularne pasażerów w oparciu o obowiązujące rozkłady jazdy. Gmina Czarna jest członkiem Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”, który realizuje przewóz osób liniami PKS **nr 202** relacji Rzeszów – Trzebownisko – Jasionka – Wólka Podleśna – Medynia Głogowska Zadwór, **nr 221** relacji Rzeszów – Trzebownisko – Łukawiec Czarna, **nr 234** relacji Rzeszów – Trzebownisko – Jasionka – Stobierna – Medynia Głogowska oraz **nr 400/401** relacji Rzeszów – Krasne – Palikówka – Strażów – Krzemienica.

Realizowany był również przewóz osób w ramach powiatowych przewozów pasażerskich przez przewoźników wyłonionych w ramach przetargu przeprowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Łańcucie tj. PKS Leżajsk i Usługi Transportowe Przewóz Osób i Ładunków z Trzęsówki. Linie te obsługiwały połączenia miejscowości Gminy Czarna z miastem Łańcut.

IX. Ochrona środowiska oraz utrzymanie czystości i porządku

Realizacja zadań gminy w zakresie ochrony środowiska, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych i unieszkodliwiania odpadów komunalnych wymaga podejmowania szeregu działań nałożonych na gminy postanowieniami ustaw: Prawo Ochrony Środowiska, o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, o ochronie zwierząt.

1. Ochrona środowiska i utrzymanie czystości

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Czarna na lata 2016 – 2019 z perspektywą do 2023 roku został uchwalony Uchwałą Rady Gminy Nr XXX/288/2017 z dnia 26 lipca 2017 roku. Realizowany jest on poprzez systematyczne działania na rzecz ochrony wód, powietrza, powierzchni ziemi, przyrody i podniesienia świadomości ekologicznej, ukierunkowane na zahamowanie niekorzystnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska naturalnego. Głównymi działaniami w tym zakresie jest ograniczanie wprowadzania ścieków do gruntów i wód powierzchniowych, obniżanie emisji w obiektach użyteczności publicznej poprzez modernizację lub likwidację urządzeń na paliwa stałe, realizacja termomodernizacji w zasobach budynków, zmniejszanie emisji spalin i hałasu ze środków transportu poprzez poprawę stanu technicznego dróg.

Realizacja zadań własnych gminy w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych może być realizowana tylko przez przedsiębiorcę posiadającego stosowne zezwolenia oraz wpis do Rejestru Działalności Regulowanej prowadzonej przez Wójta Gminy Czarna. Wg stanu na dzień koniec 2023 r. wpis taki posiadało 9 przedsiębiorstw.

W ciągu roku 2023 – w czerwcu do ww. rejestru wpisano przedsiębiorcę FHU „EKO-

ŚWIAT"-I. i M. Izabela Nieć z Łuczyc.

Wykonując ustawowy obowiązek przeprowadzono w 2023 roku kontrolę 8 przedsiębiorstw wpisanych do RDR w celu weryfikacji spełnienia wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

W stosunku do trzydziestu właścicieli nieruchomości podjęto kontrolę spalania odpadów oraz prawidłowego spalania paliw w paleniskach domowych, a do 12 właścicieli/zarządców nieruchomości wystosowano pisma o uporządkowanie stanu zieleni.

W 2023 r. przeprowadzono 153 kontrole nieruchomości nieprzyłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej w celu weryfikacji posiadania umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz częstotliwości ich opróżniania. Wystosowywano 2 o uporządkowanie nieruchomości, na których zalegały odpady.

Na podstawie prowadzonych kontroli oraz informacji składanych przez właścicieli nieruchomości, na bieżąco aktualizowano prowadzoną ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Świadczenie usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych może być realizowane przez gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego stosowne zezwolenie wójta gminy na prowadzenie działalności w tym zakresie. Łącznie na terenie gminy zezwolenia w tym zakresie posiada 8 podmiotów.

W ubr. zrealizowano akcję usuwania wyrobów zawierających azbest zgodnie z treścią Uchwały Rady Gminy Czarna Nr XIX/167/2012 z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W trybie zapytania ofertowego wyłoniono wykonawcę: Grupa Azoty Jednostka Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o. z Tarnowa, który odebrał i zutylizował 71,30 Mg wyrobów zawierających azbest z 41 nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy.

2. Zagospodarowanie odpadów komunalnych

Właściciele nieruchomości mają obowiązek utrzymania czystości i porządku w zakresie odpadów komunalnych poprzez wyposażenie swoich nieruchomości w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych, utrzymywanie ich w odpowiednim stanie sanitarnym i technicznym oraz zbieranie i pozbywanie się zebranych odpadów. Powinni tego dokonywać zgodnie z wymaganiami określonymi w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czarna, uchwalonym przez Radę Gminy uchwałą Nr XVIII/196/2020 z 25 listopada 2020 r. z późniejszymi zmianami.

24 marca 2023 r. Rada Gminy Czarna przyjęła Uchwałę Nr XLVII/441/2023 zmieniającą Uchwałę Nr XVIII/196/2020 w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czarna w zakresie częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników przydomowych oczyszczalni ścieków przez właścicieli nieruchomości. Szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania odpadów określa Uchwała Nr XVIII/197/2020 z dnia 25 listopada 2020 roku, zmieniona Uchwałą z dnia 29 września 2021 roku Nr XXVII/303/2021 z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2022 roku.

Odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Czarna realizowany był w 2023 roku przez wykonawcę – Stare Miasto Park Sp. z o.o., wyłonionego w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym bez

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

przeprowadzenia negocjacji, na podstawie zawartej umowy z 15 grudnia 2022r. na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023r.

Ilość odebranych od mieszkańców odpadów w ciągu 2023 roku, w tym dostarczonych do PSZOK-u wyniosła łącznie **1 949,42 tony**, w tym:

1. zmieszane odpady komunalne – 959,46 ton,
2. zmieszane odpady opakowaniowe (plastik) – 375,94 ton,
3. opakowania ze szkła (szkło) – 220,28 ton,
4. zużyte opony – 42,4 tony,
5. odpady wielkogabarytowe (meble) – 134,58 ton,
6. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 17,5 tony,
7. bioodpady (odpady kuchenne z odpadami zielonymi) – 125,08 ton,
8. papier i tektura – 45,52 ton,
9. baterie i akumulatory – 0,64 tony
10. leki – 0,34 tony,
11. popiół – 1 tona,
12. zużyte oleje – 0,36 tony,
13. Farby, tusze – 1,08 tony,
14. Odpady budowlane i rozbiórkowe – 16,44 tony,
15. Opakowania z tworzyw sztucznych – 7,8 tony.

W ramach tej umowy odbierane są od mieszkańców odpady zmieszane oraz odpady zbierane selektywnie, tj.: tworzywa sztuczne, metale, szkło, papier oraz odpady biodegradowalne. Odbiór odbywał się 1 raz w miesiącu zgodnie z harmonogramem przekazany mieszkańcom. Ponadto w 2023 r. uruchomiono aplikację mobilną dla mieszkańców „Kiedy śmieci” z harmonogramem odbioru odpadów.

Dodatkowo raz w roku dla każdej miejscowości oddzielnie w marcu i grudniu przeprowadzona była zbiórka „u źródła” zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Mieszkańcy mają możliwość w ciągu całego roku do wywozu odpadów zielonych, tekstyliów, przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych, szkła budowlanego, zużytych opon, zimnego popiołu oraz oświetlenia do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowanego na Instalacji Sortowni i Składowiska Odpadów Komunalnych w miejscowości Giedlarowa. Możliwość ta wynika z realizacji zawartego przez Gminę Czarna porozumienia z Gminą Leżajsk.

Ilość odpadów dostarczona przez mieszkańców do PSZOK w Giedlarowej w 2023 r. wyniosła 61 ton. Poza zagospodarowaniem odpadów od mieszkańców, systematycznie prowadzone jest sprzątanie dróg i placów publicznych oraz likwidacja powstałych dzikich wysypisk. W ramach tych akcji zebrano i przekazano do zagospodarowania 10, 04 ton odpadów. Ponadto w 2023 roku przekazano do utylizacji z terenów dróg gminnych i placów 10 sztuk zwłok zwierząt bezdomnych i dzikich (sarny 9 szt., dzik – 1 szt.).

3. Zapobieganie bezdomności zwierząt

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wylapywanie należy do zadań własnych gminy. Realizując to zadanie Rada Gminy corocznie uchwała Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program na rok 2023 został uchwalony Uchwałą Rady Gminy Nr XLV/420/2023 z dnia 23 lutego 2023 roku. Realizacja zadań wynikających z tego programu to:

1. zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
2. odławianie bezdomnych zwierząt,

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

3. opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
4. obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
5. poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
6. usypianie ślepych miotów,
7. wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
8. zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Zadania te realizowane były na podstawie zawartych umów z następującymi podmiotami:

1. Gabinet Weterynaryjny Robert Sączawa w Kamieniu w zakresie przyjmowania zgłoszeń dotyczących zwierząt bezdomnych, wolno żyjących, gospodarskich, podejrzanie się zachowujących, stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa, agresywnych i chorych,
2. Gabinet Weterynaryjny GOLDEN Piotr Bożek w Czarnej w zakresie wykonywania stosownych zabiegów przystosowujących zwierzęta do adopcji,
3. Gabinet Weterynaryjny „Eskulap” w Nowej Sarzynie w zakresie usługi polegającej na odławianiu, transportowaniu i umieszczaniu bezdomnych zwierząt w schronisku dla bezdomnych zwierząt w miejscowości Sigielki.

W ciągu 2023 roku zapewniono na koszt Gminy opiekę 31 zwierzętom, w tym 5 psom i 14 kotom. Spośród tych zwierząt 4 psy i 11 kotów znalazło nowych właścicieli i przekazanych zostało do adopcji.

4. Zaopatrzenie mieszkańców w paliwa stałe (węgiel)

W ramach realizacji ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków w 2023 roku wprowadzono dane z deklaracji składanych w formie papierowej przez mieszkańców Gminy Czarna, dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw zainstalowanych w budynkach mieszkalnych oraz niemieszkalnych do bazy danych prowadzonej przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego. Zadanie realizowane na przestrzeni całego roku obejmowało sprawdzenie oraz wpisanie danych z 220 deklaracji do CEEB.

W ramach umowy zawartej w 30 grudnia 2022 r. z Tauron Wydobycie S.A. z siedzibą w Jaworznie, jako podmiotem wprowadzającym do obrotu oraz przy wykorzystaniu zasobów technicznych Pana Pawła Sroczyka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: „Usługi transportowe, handel artykułami przemysłowymi i opałem Paweł Sroczyk” skład w Łąncucie z którym została podpisana stosowna umowa w 18 listopada 2022r. przedłużona aneksem z 30. Grudnia 2022r realizowano sprzedaż węgla do 30 kwietnia 2023r.

Warunki sprzedaży węgla określone zostały przepisami ustawy z dnia 27 października 2023 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych. Zainteresowani mieszkańcy składali wnioski w Urzędzie Gminy Czarna, węgiel w ilości do 1500 kg, mogły nabywać osoby fizyczne wchodzące w skład gospodarstw domowych, które miały przyznany dodatek węglowy. Po weryfikacji wniosku oraz dostępności zamawianego asortymentu węgla, wnioskodawcy mogli nabyć węgiel w cenie 1900 zł brutto za tonę, Zgromadzony na składzie węgiel można było odebrać samodzielnie własnym środkiem transportu lub przez odpłatną usługę przewozu.

W 2023 roku paliwo stałe w ilości 1030,89 Mg w sortach: groszek, groszek II Jarek, orzech i kostka trafiło do 943 gospodarstw domowych. Na dzień 30.04.2023 r. Gmina nie dysponowała węglem przeznaczonym do sprzedaży mieszkańcom.

X. Usługi komunalne

Usługi komunalne w gminie w zakresie: obsługi sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, bieżącego utrzymania i remontów infrastruktury oraz wydawania warunków technicznych przyłączenia do sieci na terenie Gminy Czarna realizuje Referat Usług Komunalnych Urzędu Gminy Czarna.

1. Zaopatrzenie w wodę

Łączna długość sieci wodociągowych to **148,8 km**, w tym **11 km sieci magistralnych i 137,8 km sieci rozdzielczych**, które obsługują **3636 przyłączy wodociągowych**.

Woda dla mieszkańców ujmowana jest z następujących ujęć wody:

1. **Ujęcie wody w Czarnej**, które składa się z 7 studni głębinowych (w tym 4 nowe) o łącznej wydajności zgodnie z pozwoleniem wodno – prawnym, rocznie 292 000 m³. Wprowadzenie do pełnego użytkowania nowych studni będzie możliwe po modernizacji procesu uzdatniania wody w Stacji Uzdatniania Wody (SUW) w Czarnej. Woda uzdatniona z tego ujęcia jest dostarczana mieszkańcom miejscowości Czarna, Dąbrówki i Zalesie, a także okresowo mieszkańcom Pogwizdowa i Medyni Głogowskiej.
2. **Ujęcie wody w Krzemienicy**, które składa się z 6 studni głębinowych (w tym 2 studnie wyłączone z eksploatacji ze względu na zły stan techniczny po 40 letnim okresie użytkowania). Wydajność całego ujęcia zgodnie z pozwoleniem wodno – prawnym wynosi rocznie 175 200 m³. Woda uzdatniona z tej stacji jest dostarczana mieszkańcom miejscowości Krzemienica.
3. **Ujęcie wody w Pogwizdowie** składa się z 5 studni głębinowych (w tym 3 nowe studnie) o łącznej wydajności rocznie 182 500 m³. Wprowadzenie do pełnego użytkowania nowych studni będzie możliwe po modernizacji procesu uzdatniania wody w SUW w Pogwizdowie. Woda uzdatniona z tej stacji jest dostarczana mieszkańcom miejscowości Pogwizdów, Medynia Głogowska i Medynia Łańcucka.

Sieci wodociągowe w miejscowościach Krzemienica, Pogwizdów i Zalesie są wyposażone w 4 przepompownie strefowe wody ze zbiornikami wyrównawczymi mającymi na celu wyrównanie ciśnienia w najwyższych punktach tych miejscowości. W ubr. za pomocą infrastruktury wodociągowej dostarczono mieszkańcom **330 000 m³** wody pitnej. Dostarczana woda jest pod stałą kontrolą Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej i odpowiada parametrom określonym dla wody pitnej.

2. Odprowadzanie ścieków

Łączna długość sieci kanalizacyjnych w gminie wynosi **153,9 km**, obsługując **3 356 przyłączy kanalizacyjnych** w miejscowościach Czarna, Dąbrówki, Krzemienica, Medynia Głogowska, Medynia Łańcucka, Pogwizdów i Zalesie. Wszystkie ścieki z tych miejscowości trafiają za pośrednictwem sieci kanalizacji grawitacyjnej i tłocznej oraz **77 przepompowni** ściekowych do gminnej oczyszczalni ścieków w Czarnej.

Gminna oczyszczalnia ścieków ma wydajność 1602 m²/dobę i w pełni zabezpiecza potrzeby gminy. Oczyszczalnia ścieków pracuje w oparciu o technologię biologiczno – mechaniczną oczyszczania ścieków z podwyższoną redukcją związków azotu i fosforu. Proces technologiczny oczyszczalni ścieków jest w pełni zautomatyzowany i sterowany

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

komputerowo dzięki czemu jakość uzyskiwanych ścieków oczyszczonych spełnia wymagane w tym zakresie parametry.

3. Utrzymanie i remonty infrastruktury wodociągowo - kanalizacyjnej

Do głównych kosztów utrzymania infrastruktury wodociągowo – kanalizacyjnej oprócz wynagrodzeń i pochodnych pracowników należy zaliczyć w szczególności:

1. zakup wyposażenia i materiałów niezbędnych do bieżącej eksploatacji i usuwania awarii,
2. zakup energii elektrycznej,
3. podatek od nieruchomości,
4. zakup ubezpieczenia składników majątkowych i ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności,
5. zakup usług remontowych,
6. zakup usług zagospodarowania odpadów
7. zakup usług świadczonych sprzętem specjalistycznym (koparka - ładowarka, urządzenie do czyszczenia kanalizacji, urządzenia do inspekcji sieci kanalizacyjnej),
8. usługi akredytowanych badań laboratoryjnych,
9. opłaty za usługi wodne stałe i zmienne (za pobór wód i wprowadzanie ścieków),
10. opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska (za emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego w wyniku spalania paliw płynnych).

W 2023 r. pracownicy usunęli 16 awarii sieci wodociągowej oraz 7 awarii sieci kanalizacyjnej. Były to awarie skutkujące nieprzewidzianymi przerwami w świadczeniu usług dostawy wody i odbioru ścieków. Ponadto wykonano szereg prac związanych z usuwaniem usterek i drobnych awarii, które nie skutkowały przerwami w świadczeniu usług typu wymiana wodomierzy, zaworów odcinających, wymiana lub naprawa uszkodzonych przyłączy, udrażnianie i czyszczenie odcinków sieci kanalizacyjnej.

Najczęściej występują awarie pompowni ściekowych powodowane niewłaściwym korzystaniem z urządzeń kanalizacyjnych przez odbiorców usług (zrzucanie do kanalizacji sanitarnej ogromnej ilości zanieczyszczeń mechanicznych typu: szmaty, kamienie, gruz, przedmioty metalowe i plastikowe). Usuwanie awarii pompowni ściekowych odbywa się średnio 3 – 4 razy w ciągu doby.

4. Taryfy na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków

W 2023 r. obowiązywała taryfa za usługi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków zatwierdzona decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z siedzibą w Rzeszowie z dnia 3 sierpnia 2020 r. obowiązująca przez okres 3 lat do 31 sierpnia 2023 r., podzielona na 3 okresy roczne. Co roku od 1 września są wprowadzane nowe stawki opłat za wodę i ścieki. Wysokość cen i stawek oraz opłat abonamentowych obowiązujących w 2023 r. przedstawiają poniższe tabele.

Stawki i opłaty za wodę i ścieki w okresie od 1 stycznia do 24 sierpnia 2023r.

Lp.	Taryfowa grupa odbiorców	Wyszczególnienie	Cena / stawka w zł/m ³	
			Netto	z VAT

Stawki i opłaty za wodę w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2023

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

1.	Grupa 1 i 2	cena za 1m ³ wody	3,99	4,31
	Grupa 1	opłata abonamentowa za m-c/odbiorcę	5,05	5,45
	Grupa 2	opłata abonamentowa za m-c/odbiorcę	10,65	11,50

Stawki i opłaty za ścieki w okresie od 1 stycznia do 24 sierpnia 2023

1.	Grupa 1 i 2	cena za 1m ³ odprowadzanych ścieków	9,90	10,70
----	-------------	--	------	-------

Stawki i opłaty za wodę w okresie od 25 sierpnia do 31 grudnia 2023

1.	Grupa 1, 2, 4, 5 i 7	cena za 1m ³ wody	4,37	4,72
2.	Grupa 1	opłata abonamentowa za m-c/odbiorcę	5,23	5,65
3.	Grupa 2	opłata abonamentowa za m-c/odbiorcę	6,29	6,79
4.	Grupa 4	opłata abonamentowa za m-c/odbiorcę	7,34	7,93
5.	Grupa 5	opłata abonamentowa za m-c/odbiorcę	10,50	11,34
6.	Grupa 7	opłata abonamentowa za m-c/odbiorcę	1003,16	1083,41

Stawki i opłaty za ścieki w okresie od 25 sierpnia do 31 grudnia 2023

1.	Grupa 1, 3, 4 i 6	cena za 1m ³ odprowadzanych ścieków	9,98	10,78
2.	Grupa 1	opłata abonamentowa za m-c/odbiorcę	5,54	5,98
3.	Grupa 3	opłata abonamentowa za m-c/odbiorcę	6,60	7,13
4.	Grupa 4	opłata abonamentowa za m-c/odbiorcę	7,65	8,26
5.	Grupa 6	opłata abonamentowa za m-c/odbiorcę	10,81	11,67

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Czarna nr LII/481/2023 z dnia 11 sierpnia 2023r. w sprawie dopłat za ścieki dla wybranych taryfowych grup odbiorców usług w okresie od 25 sierpnia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. stosowano dopłatę 1,50 zł + należny podatek VAT do ceny 1 m³ odprowadzanych ścieków dla I i III Grupy taryfowej odbiorców, która obejmuje gospodarstwa domowe, obiekty użyteczności publicznej, wspólnoty mieszkaniowe, odbiorców korzystających z lokali w budynkach wielolokalowych, stowarzyszenia nie prowadzące działalności gospodarczej.

5. Warunki techniczne

Osobom ubiegającym się o przyłączenie do sieci wodociągowej lub/i kanalizacyjnej na pisemny wniosek wydawane są przez Referat Usług Komunalnych warunki techniczne przyłączenia. W roku 2023 wydano 62 warunki przyłączenia do sieci wodociągowej i 67 warunków przyłączenia do sieci kanalizacyjnej. Ilość wydanych warunków technicznych przyłączenia świadczy o rozwoju budownictwa na terenie gminy Czarna, gdyż każdy nowy obiekt budowlany winien posiadać uregulowaną gospodarkę wodno – ściekową.

XI. Rolnictwo, łowiectwo i ochrona przyrody

1. Rolnictwo

W gminie występuje pełny zakres klas gleb od gruntów klasy I do klasy VI. Łączna powierzchnia gruntów wynosi 7 808 ha w tym:

1. Użytki rolne 4 651 ha obejmujące: grunty orne 2 675 ha, sady 116 ha, łąki trwałe 570 ha, pastwiska trwałe 602 ha, grunty rolne zabudowane 260 ha, grunty zadrzewione i zakrzewione 346 ha, grunty pod stawami 62 ha i rowy 20 ha,
2. Grunty leśne obejmujące lasy 2 451 ha,

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

3. Grunty zabudowane i zurbanizowane **559 ha** obejmujące tereny mieszkalne, przemysłowe, wypoczynkowe, drogi, koleje i użytki kopalne,
4. Grunty pod wodami **114 ha**,
5. Pozostałe grunty **33 ha** w tym użytki ekologiczne 3 ha nieużytki 20 ha i tereny różne 10 ha.

Powierzchnia użytków rolnych w rozbiciu na poszczególne klasy gruntów przedstawia się następująco: **I klasa – 31 ha, II klasa – 612 ha, III klasa – 1 813 ha, IV klasa – 1 135 ha, V klasa – 764 ha i VI klasa – 296 ha.**

W sprawach związanych z rekultywacją zadania gminy realizowane są w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych i polegają na opiniowaniu decyzji o kierunku rekultywacji wydawanych przez Starostę. W roku 2023 r. Wójt Gminy Czarna wydał 2 postanowienia opiniujące projekt decyzji Starosty Łąncuckiego.

2. Łowiectwo

Zadania gminy w zakresie łowiectwa reguluje ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie. Na terenie gminy obwody łowieckie dzierżawią 4 koła łowieckie:

1. Koło Łowieckie "Klub Myśliwych Diana" z siedzibą w Łąncucie (obwód nr 87)
2. Koło Łowieckie „Towarzystwo Myśliwych” z siedzibą w Rzeszowie (obwód nr 73 i 74)
3. Koło Łowieckie "Rys" z siedzibą w Woli Dalszej (obwody nr 63 i 88)
4. Koło Łowieckie „Kuropatwa” w Żołyńi”(obwód nr 75).

3. Zieleń gminna, wycinka drzew i krzewów

W ubr. zorganizowano i dokonano nasadzenia 30 szt. drzew i 20 szt. krzewów na działkach gminnych przy współpracy ze Stowarzyszeniem WIR Kopernik Czarnej.

W ramach postępowań związanych z udzieleniem zgody na wycinkę drzew i krzewów dla mieszkańców gminy przeprowadzono 160 postępowań związanych z udzieleniem zgody Wójta na wycinkę drzew na działkach stanowiących własność osób fizycznych, 14 postępowań związanych z wydaniem zezwolenia na wycinkę drzew na działkach związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą i 14 postępowań związanych z uzyskaniem zezwolenia na wycinkę drzew na działkach gminnych.

Ponadto prowadzono 13 postępowań dotyczących osób fizycznych i prawnych w sprawach związanych z gospodarowaniem zielenią na działkach gminnych oraz przy drogach gminnych i powiatowych (nasadzenia, przycinka i wycinka drzew).

XII. Gospodarka nieruchomościami

1. Grunty i budynki gminne

Podstawowym składnikiem mienia komunalnego są nieruchomości do których gminie może przysługiwać prawo własności jak i inne prawa majątkowe np. użytkowanie wieczyste, ograniczone prawa rzeczowe.

W skład mienia komunalnego Gminy Czarna wchodzi:

1. Nieruchomości gruntowe **oddane w trwały zarząd** o łącznej powierzchni **8,9490 ha**

2. Nieruchomości gruntowe **oddane w użytkowanie wieczyste** o łącznej powierzchni **14,2950 ha**,
3. Nieruchomości gruntowe niezabudowane i zabudowane stanowią przedmiot własności Gminy Czarna o łącznej powierzchni **202,4828 ha w tym:**
  1. położone w granicach administracyjnych Gminy o łącznej powierzchni **201,6576 ha**
  2. położone poza granicami administracyjnymi Gminy – obręb **Stobierna (gm. Trzebowniko) i obręb Kraczkowa (gm. Łañcut)** łączna powierzchnia **0,8252 ha**.

Nieruchomości budynkowe Gminy Czarna znajdują się w ewidencji 10 jednostek organizacyjnych gminy tj. Urzędu Gminy w Czarnej, Zespołów Szkół w miejscowościach: Czarna, Krzemienica, Wola Mała, Zalesie, Dąbrówki, Medynia Łañcucka, Medynia Głogowska, Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji w Czarnej oraz Ośrodka Garncarskiego MEDYNIA w Medyni Głogowskiej. Gmina posiada nieruchomości będące budynkami zlokalizowane we wszystkich sołectwach gminy w tym m.in. budynki: Urzędu Gminy, Gminnej Biblioteki Publicznej w Czarnej, 7 Zespołów Szkół wraz z salami gimnastycznymi, 4 zaplecza sportowe, 6 ośrodków kultury wraz z kompleksem Orlik, 3 ośrodków zdrowia, 5 remiz strażackich OSP, a także kompleks budynków Oczyszczalni Ścieków i Stacje Ujęć Wody, kompleks Ośrodka Garncarskiego MEDYNIA oraz budynki komunalne, użytkowe i mieszkalne oraz budynek Publicznego Żłobka Samorządowego w Czarnej.

2. Nieruchomości użytkowane przez gminę

W posiadaniu Gminy Czarna znajdują się nieruchomości nie będące własnością gminy lecz przez nią użytkowane. Są to:

1. Nieruchomości gruntowe użytkowane na podstawie **umów użyczenia** – 3 działki w części położone w Krzemienicy i Czarnej oraz 1 działka położona w Czarnej,
2. Nieruchomości gruntowe użytkowane na podstawie **umowy o oddanie w użytkowanie gruntu** – 2 działki w części położone w Pogwizdowie i Czarnej,
3. Nieruchomości gruntowe dzierżawione w ramach **umów dzierżawy** – 5 działek w całości i 15 działek w części położonych we wszystkich sołectwach gminy.

3. Umowy najmu i dzierżawy

Mienie komunalne to także środki finansowe, które pochodzą z różnych źródeł np. z zawartych umów dzierżaw lub umów najmu. W 2023 obowiązywały umowy zawarte w różnych okresach ze zróżnicowanym okresem obowiązywania:

1. 38 umów dzierżawy gruntów położonych w miejscowościach: Czarna, Pogwizdów, Medynia Głogowska, Krzemienica, Dąbrówki, Wola Mała i Zalesie zawartych z osobami fizycznymi,
2. 22 umowy zawarte na wynajem lokali użytkowych i mieszkalnych położonych w miejscowościach: Czarna, Dąbrówki, Krzemienica i Medynia Głogowska.

4. Nabycie na mienie komunalne

W drodze zakupu nabyto na mienie komunalne na podstawie aktu notarialnego jedną nieruchomość gruntową położoną w msc. Zalesie (dz. Nr 705 o pow. 0,03 ha). W drodze

arowizny nabyto na mienie komunalne 3 nieruchomości gruntowe położone w msc. Czarna o łącznej powierzchni, 0,031 ha.

W drodze komunalizacji nabyto na mienie komunalne jedną nieruchomość gruntową położoną w msc. Pogwizdów (dz. nr 796/2 o pow. 1,32 ha). Nabyto za odszkodowaniem działki nr ewid. 292/3 o pow. 0,0049 ha i 292/5 o pow. 0,0025 ha w miejscowości Czarna o łącznej powierzchni **0,0074 ha**. Nabyto w drodze zamiany działki położone w miejscowości Stobierna i Czarna o łącznej powierzchni **0,3572 ha**. Nabyto przez zasiedzenie działki położone w miejscowości Medynia Głogowska i Zalesie o łącznej powierzchni **0,3166 ha**.

5. Sprzedaż mienia komunalnego

W ubr. realizując uchwały Rady Gminy w Czarnej dokonano sprzedaży nieruchomości będących własnością gminy w trzech trybach:

1. **Sprzedaż nieruchomości w trybie przetargu ustnego nieograniczonego** – 31 przetargów ustnych nieograniczonych zakończonych wynikiem pozytywnym, działki położone w miejscowościach: Czarna, Medynia Łańcucka i Medynia Głogowska.
2. **Sprzedaż nieruchomości w trybie bez przetargowym** – 6 postępowań zakończonych wynikiem pozytywnym dot. działki położonej w Czarnej i Pogwizdowie.
3. **Zamiana nieruchomości komunalnych** - 3 postępowania (2 działki w miejscowości Czarna i 1 działka w miejscowości Pogwizdów).
4. Przekazano na własność Województwa Podkarpackiego decyzją ZRID nieruchomości o łącznej powierzchni **0,1211 ha**.

6. Numeracja porządkowa budynków

Zgodnie z ustawą z 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1752 z późn. zm.) zadaniem własnym gminy jest ustalanie numerów porządkowych budynków mieszkalnych oraz innych budynków przeznaczonych do stałego lub czasowego przebywania ludzi, wybudowanych, w trakcie budowy i prognozowanych do wybudowania. Ustalenie numerów porządkowych następuje na wniosek zainteresowanych.

W 2023 roku wpłynęło 90 wniosków o ustalenie numeru porządkowego. Ewidencję adresów prowadzi się w systemie teleinformatycznym. Wnioskodawca otrzymuje zawiadomienie o nadaniu numeru wraz z pouczeniem o obowiązku zamieszczenia tabliczki na budynku mieszkalnym.

7. Podziały, scalenia i rozgraniczenia

Gmina Czarna realizuje sprawy związane z podziałami oraz scaleniami i podziałami nieruchomości na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

W roku 2023 wszczęto 50 postępowań związanych z podziałami działek z czego: 2 sprawy dotyczyły podziału działek będących własnością Gminy Czarna, podział działek nr ewid. 1948/2 oraz 805/6 w Czarnej. Z 50 spraw 41 zakończono ostatecznymi decyzjami, pozostałe sprawy są w toku (organ oczekuje na przedłożenie przez wnioskodawców operatów

geodezyjnych z podziałów działek). Spraw związanych ze scaleniem i podziałem nieruchomości nie prowadzono.

Gmina Czarna realizuje również sprawy związane z rozgraniczeniami nieruchomości na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. prawo geodezyjne i kartograficzne. Do Wójta Gminy Czarna w ubr. wpłynęły dwa wnioski o rozgraniczenie nieruchomości położonych na terenie gminy. W obu sprawach wydano decyzję administracyjną o rozgraniczeniu, które są ostateczne.

8. Służebności gruntowe

Wpłynęło 6 wniosków o ustanowienie prawa służebności gruntowej. Trzy postępowania zostały zakończone i podpisano akty notarialne, natomiast trzy pozostałe są na etapie realizacji.

9. Zaopatrzenie w energię elektryczną i gaz

W roku 2023 Gmina uczestniczyła w postępowaniu przetargowym na zakup paliwa gazowego dla wszystkich jednostek Gminy Czarna. Odbywało się to w ramach grupy zakupowej w skład której wchodziło Starostwo Powiatowe oraz poszczególne Gminy z powiatu Łańcuckiego. W ramach postępowania został wyłoniony dostawca paliwa gazowego, którym została firma PGNiG S.A., która zaproponowała najkorzystniejsze warunki zakupowe. Umowę podpisano na okres przyszłego roku, tj. od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Dostawa paliwa gazowego w 2023 roku odbywała się na podstawie umowy z PGNiG S.A., która obowiązywała do końca 2023 roku.

Zaopatrzenie wszystkich jednostek organizacyjnych Gminy Czarna w energię elektryczną w roku 2023 odbywało się na podstawie umowy sprzedaży rezerwowej podpisanej z firmą PGE Obrót S.A. obowiązującej do 31 grudnia 2023 r. Powodem podpisania umowy sprzedaży rezerwowej była niestabilna sytuacja na rynku energii oraz brak ofert w przeprowadzonym postępowaniu przetargowym.

Ponadto w roku 2023 w ramach grupy zakupowej przeprowadzony został przetarg na zakup energii elektrycznej na rok 2024 r. Sprzedawca jaki został wyłoniony w trybie przetargu to firma PGE Obrót. Umowa została podpisana w dniu 12.10.2023 r. na okres 1 roku z terminem obowiązywania w całym 2024 roku.

XIII. Ochrona zdrowia

1. Profilaktyka przeciwdziałania alkoholizmowi

Obszar przeciwdziałania alkoholizmowi regulowany jest przez ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom.

Ustawodawca wskazał gminom główne źródło pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych w postaci tzw. funduszu alkoholowego czyli dochodu gminy pochodzącego z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych. Fundusz nie może być przeznaczony na inne cele co oznacza, że środki

pochodzące z tych opłat, są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne zadania gminy.

Koordinację realizacji Programu prowadzi Wójt Gminy poprzez powołanego Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W roku 2023 dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły **199 974,27 zł**. Poza tym do Gminy wpłynęły środki w wysokości **50 491,47 zł** jako dodatkowy dochód z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych o pojemności do 300 ml. Łącznie dochody z tego tytułu wyniosły **250 465,74 zł**. Na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani wydatkowano łącznie kwotę **311 528,79 zł** w tym nadwyżka środków niewykorzystanych w latach ubiegłych.

2. Gminny program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025 przyjęty uchwałą Rady Gminy Nr XXXIII/346/2022 z 30 marca 2022 r., zawiera określenie działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych i innych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Celem głównym programu jest zmniejszenie skali zjawiska problemów uzależnień na terenie gminy poprzez zachowania prozdrowotne i pełne uczestnictwo w edukacji, pracy, życiu społecznym i rodzinnym. W ramach tego celu zaplanowano zadania, które mają wpłynąć na promowanie zdrowia, a tym samym ograniczać problemy wynikające z różnych uzależnień.

Głównym realizatorem programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej (GKRPA) w ścisłej współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami realizującymi zadania z tego zakresu. Koordinację programu prowadzi Wójt gminy poprzez powołanego w tym celu Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

GKRPA odbyła w ubr. 7 posiedzeń, przyjęła 9 zgłoszeń o pomoc w leczeniu uzależnienia, rozpatrzyła wnioski o wydanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy Czarna i wydała 6 opinii. Wezwano 15 osób na rozmowy interwencyjne – motywujące, skierowano 5 wniosków do Sądu Rejonowego w Łańcucie do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich. W roku 2023 Wójt Gminy Czarna wydał 12 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

XIV. Pozyskiwanie funduszy

W 2023 w ramach pozyskiwania funduszy zewnętrznych oraz ciągłej promocji gminy podjęte były następujące działania:

1. Bieżąca informacja mieszkańców o realizacji projektu pn.: „Instalacja kotłów na paliwa stałe w gospodarstwach domowych – projekt parasolowy” w ramach Osi III Czysta energia, w ramach RPOWP na lata 2014-2020. W gminie zamontowano 7 kotłów na pelet i 45 na gaz.
2. Informowanie mieszkańców, pomoc w przygotowaniu wniosków, przyjmowanie wniosków do programu Czyste Powietrze – porozumienie z WFOŚiGW. Za pośrednictwem gminy w 2023 roku złożono 82 wnioski.

3. Złożenie dokumentów do podpisania porozumienia oraz rozliczenia dofinansowanie funkcjonowania Centrum Opiekuńczo Mieszkalnego w Woli Małej w ramach Funduszu Solidarnościowego Moduł II. – 10 osób na pobyt dzienny.
4. Złożenie rozliczenia końcowego na zakup laptopów, komputerów i tabletów zakupionych dla mieszkańców w ramach konkursu: „Granty PGR - wsparcie dzieci i wnuków PGR w rozwoju cyfrowym”.
5. Przygotowanie i złożenie dokumentów do wniosku o płatność końcową dla projektu pn.: „Zintegrowany i uspołeczniony model planowania przestrzennego poprzez opracowanie Strategii Przestrzennej ROF w ramach Osii IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, w ramach RPO WP na lata 2014-2020.
6. Przygotowanie i podpisanie umów na udzielenie dotacji z budżetu Gminy Czarna na rozwój sportu na rok 2023 oraz rozliczenie tych dotacji w tym zakresie za rok 2022.
7. Złożenie wniosku o promesę na zadanie pn: Wymiana źródła ciepła, instalacji co i cwu z zastosowaniem OZE, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń w budynku szkolnym w Zalesiu w ramach programu Polski Ład.
8. Złożenie wniosku na utworzenie i funkcjonowanie żłobka w ramach Programu Maluch+ (dla 59 dzieci).
9. Przygotowanie i złożenie dokumentów do rozliczenia końcowego zadania „Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny” Oś priorytetowa VIII Integracja społeczna ZIT realizowanego w ramach RPOWP lata 2014-2020.
10. Przygotowanie i złożenie wniosku o płatność końcową dla projektu pn: „Instalacja kotłów na paliwa stałe w gospodarstwach domowych – projekt parasolowy” w ramach Osii III Czysta energia, w ramach RPO WP na lata 2014-2020.
11. Przygotowanie i złożenie dokumentów do rozliczenia końcowego zadania dla zadania pn.: ”Kompleksowy program wsparcia osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz ich opiekunów nieformalnych” Oś priorytetowa VIII Integracja społeczna –ZIT realizowanego w ramach RPOWP na lata 2014-2020.
12. Przygotowanie i złożenie oświadczenia w sprawie zachowania trwałości projektu, generowania dochodu i kwalifikowalności podatku VAT dla zadania „Przebudowa sali gimnastycznej wraz z zapleczem szatniowo sanitarnym w Zespole Szkół w Medyni Głogowskiej”.
13. Przygotowanie i złożenie dokumentów do WFOŚiGW w Rzeszowie o udzielenie oraz rozliczenie pożyczki na zadanie pn. „Budowa i uzbrojenie studni S4, S5, S6, S7 na ujęciu wody w Czarnej wraz z rurociągami tłocznymi do SUW”.
14. Przygotowanie i złożenie dokumentów rozliczających zawarte porozumienie w ramach rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań razem bezpieczniejszej im. Władysława Stasiaka na lata 2022 - 2024 Cel szczegółowy nr 1: Wzmocnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa na zadanie pn. Zwiększenie bezpieczeństwa w gminie Czarna poprzez budowę monitoringu i oświetlenia w obrębie Zespołu Szkół w Czarnej – całkowita wartość projektu 100 000,00 zł – dofinansowanie 100 %.
15. Podpisanie umowy z WFOŚiGW w Rzeszowie na dofinansowanie zadania pn. realizowanego w ramach programu priorytetowego „Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej” na podstawie konkursu pn. „EKOPRACOWNIA – zielone serce szkoły” „Ekopracownia OZE w Zespole Szkół w Medyni Łańcuckiej”. Całkowita kwota inwestycji 83 400 zł, wartość dotacji 75 000 zł.
16. Złożenie wniosku o dofinansowanie zadania pn. „Budowa dróg gminnych na terenie MPZP Czarna-Pastwiska w miejscowości Czarna” w ramach naboru Rządowego

- Funduszu Polski Ład. Całkowita wartość inwestycji 2 551 tys. zł, kwota dofinansowania 2 499 980 zł.
17. Podpisanie umowy oraz rozliczenie środków finansowych na realizację zadania pn. "Opracowanie dokumentacji projektowo kosztorysowej dla domu kultury w Ośrodku Garncarskim Medynia" w ramach programu Infrastruktura domów kultury. Całkowita wartość inwestycji 162 500 zł, kwota dofinansowania 130 000 zł.
  18. Złożenie wniosku o dofinansowanie zadań: pn. „Remont wieży kościoła zabytkowego w Medyni Głogowskie” w ramach naboru Rządowego Funduszu Polski Ład. Całkowita wartość inwestycji 204 000 zł, kwota dofinansowania 199 920 zł oraz pn. „Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich stropu oraz polichromii we wnętrzu kościoła p.w św Jakubaw Krzemienicy” – etap 2 w ramach naboru Rządowego Funduszu Polski Ład. Całkowita wartość inwestycji 204 100 zł, kwota dofinansowania 200 000 zł.
  19. Rozliczenie końcowe projektu pn. "Budowa ogólnodostępnego obiektu infrastruktury rekreacyjno - wypoczynkowej w Krzemienicy" realizowanego w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014–2020.
  20. Złożenie wniosku aplikacyjnego wraz z niezbędnymi dokumentami dla zadania pn. "Rozbudowa obiektu infrastruktury rekreacyjno - wypoczynkowej i turystycznej w Medyni Łańcuckiej" realizowanego w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego PROW na lata 2014–2020 Operacja realizowana w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wdrażanej przez LGD EUROGALICJA.
  21. Otrzymanie dofinansowania na zadania pn. „Poprawa infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie Gminy Czarna” w ramach naboru Rządowego Funduszu Polski Ład. Całkowita wartość inwestycji 8 421 052,63 zł, kwota dofinansowania 8mln zł. Zakres rzeczowy składa się z siedmiu zadań tj.:
    1. Przebudowa układu technologicznego stacji uzdatniania wody w Pogwizdowie.
    2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Krzemienicy od domu P. Piękosia wzdłuż starej drogi. Z budową przepompowni ścieków na działce 3130/11.
    3. Budowa sieci kanalizacji Krzemienicy- „Plac Wolności” do E4 dz. 3115.
    4. Remont pompowni wody w m. Medynia Głogowska
    5. Przebudowa pompowni ścieków sanitarnych w m. Medynia Łańcucka (zbiornik retencyjny na ścieki)
    6. Budowa 3 studni zastępczych tzw. „bisowych”: studnia S-1A na terenie SUW Krzemienica i studnia S-2A na działce nr ew. 842/27 w Krzemienicy oraz studnia S-1A na terenie SUW Pogwizdów.
    7. Wykonanie części odcinka sieci wodociągowej od SUW w Czarnej w kierunku m. Dąbrówki i w kierunku przysiółka Kmiecie m. Czarnej.
  22. Złożenie wniosku do WFOŚiGW w Rzeszowie na zadania pn: Ekofestyn z charakterem RATUJMY ŚWIAT – miejsce realizacji ZS w Medyni Głogowskiej oraz podpisanie umowy.
  23. Otrzymanie promesy na zadania: pn. „Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich stropu oraz polichromii we wnętrzu kościoła p.w św Jakuba w Krzemienicy” – etap 2 w ramach naboru Rządowego Funduszu Polski Ład o wartości 204 100 zł i kwocie dofinansowania 200 000 zł. oraz pn. „Remont wieży kościoła zabytkowego w Medyni Głogowskie” o wartości 204 000 zł, z kwotą dofinansowania 199 920 zł.

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

24. Złożenie sprawozdania końcowego dotyczącego realizacji zadania pn. "Przeciwdziałanie przyczynom przestępczości na terenie Gminy Czarna" – Dofinansowanie przedsięwzięć tj. pikników Kół Gospodyń Wiejskich z Gminy Czarna.
25. Pomoc Strażakom z OSP Czarna w złożeniu wniosku aplikacyjnego na Zakup ciężkiego wozu strażackiego dla OSP Czarna – Całkowita wartość projektu 1,6 mln zł dofinansowanie 830 tys.
26. Złożenie „Oświadczenia w sprawie osiągnięcia i utrzymania wskaźników, zachowania trwałości projektu” dla instalacji fotowoltaicznych wybudowanych w ramach projektu: „Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy”.
27. Przygotowanie i złożenie wniosku w sprawie realizacji zadania „Utworzenie gminnego żłobka w Czarnej” wykonywanego w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku 3 lat „Maluch +” 2022-2029.
28. Otrzymanie dofinansowania na zadania pn. „Modernizacja infrastruktury oświetleniowej na terenie Gminy Czarna” w ramach naboru Rządowego Funduszu Polski Ład. Całkowita wartość inwestycji 2 014 000 zł, kwota dofinansowania 1 611 200 zł.

Na bieżąco trwały prace nad profilem Facebook Gminy Czarna oraz współpraca ze Stowarzyszeniem Rzeszowski Obszar Funkcjonalny.

XV. Oświata i wychowanie

W 2023 roku działalność edukacyjną w Gminie Czarna prowadziło 7 publicznych placówek oświatowych tj.: Zespół Szkół w Czarnej, Zespół Szkół w Dąbrówkach, Zespół Szkół w Krzemienicy, Zespół Szkół w Medyni Głogowskiej, Zespół Szkół w Medyni Łańcuckiej, Zespół Szkół w Woli Małej, Zespół Szkół w Zalesiu.

1. Organizacja jednostek oświatowych Gminy Czarna

Zestawienie sieci szkół podstawowych oraz liczbę uczniów w roku szkolnym 2023/2024 przedstawia poniższa tabela:

Placówka	Ilość dzieci w poszczególnych klasach w szkołach								Ilość dzieci w przedszkolach
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Czarna	23	14	26	18	34	17	15	12	91
Dąbrówki	35	31	24	37	34	26	30	8	119
Krzemienica	36	32	35	31	33	30	29	18	111
Medynia Głogowska	25	36	7	27	24	27	12	11	98
Medynia Łańcucka	21	18	24	19	18	16	20	15	90
Wola Mała	8	9	5	9	11	6	5	3	48
Zalesie	10	6	9	3	7	10	7	8	39
RAZEM	158	146	130	144	161	132	118	75	
OGÓLEM 1064									596

Liczebność kadry nauczycielskiej i pracowników administracyjno – obsługowych:

Placówka	Liczba nauczycieli w przeliczeniu na pełny etat				pracownicy admin. obsł.
	dypłomowani	mianowani	początkujący	ogółem	

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

			(bez stopnia awansu)		(etaty)
Czarna	17,67	5,22	2,86	25,75	17,00
Dąbrówki	20,28	4,00	7,66	31,94	13,00
Krzemienica	20,89	8,00	5,75	34,64	15,00
Medynia Głogowska	16,28	3,00	8,39	27,67	14,75
Medynia Łańcucka	14,33	2,00	5,44	21,77	9,25
Wola Mała	11,42	2,00	3,25	16,67	8,00
Zalesie	12,78	2,22	0,50	15,50	6,75
Razem	113,65	26,44	33,85	173,94	83,75

2. Baza lokalowa i wyposażenie

Szkoły wyposażane są w pomoce dydaktyczne oraz sprzęt, które wspomagają realizację procesu dydaktyczno-wychowawczego i opiekuńczego, pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży. W ramach realizacji zajęć wychowania fizycznego oraz rekreacji ruchowej, szkoły wykorzystywały sale gimnastyczne oraz inne urządzenia rekreacyjno-sportowe, m.in. wielofunkcyjne boiska sportowe i place zabaw.

Wyposażenie naszych jednostek oświatowych w urządzenia multimedialne i zbiory biblioteczne przedstawia się następująco: komputery do użytku uczniów – 100 szt., laptopy do użytku uczniów – 118 szt., komputery do użytku nauczycieli – 33 szt., laptopy do użytku nauczycieli – 116 szt., tablice interaktywne – 25 szt., projektory multimedialne – 45 szt., monitory interaktywne – 43 szt., wizualizery – 3 szt., roboty edukacyjne – 15 szt., urządzenia wielofunkcyjne – 18 szt., ozoboty – 10 szt., kamery monitoringu – 64 szt., drukarki 3D – 5 szt. oraz woluminy w bibliotekach szkolnych – 38 292 szt.

3. Osiągnięcia uczniów w konkursach i olimpiadach

- ZS w Czarnej** - II miejsce w Powiatowym Konkursie Papieskim w Medyni Głogowskiej, I miejsce w Gminnym Etapie konkursu pożarniczego „Młodzież zapobiega pożarom”, II miejsce w Gminnych Zawodach w Piłce Ręcznej, II miejsce w Gminnych Zawodach w Piłce Siatkowej Dziewcząt, III miejsce w Gminnych Zawodach Mini Piłce Ręcznej Dziewcząt, Wyróżnienie w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Choinka jak ze snu”, II miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Rodzina Ulmów w Markowej”, I miejsce w Gminnym Konkursie Profilaktyczno – Wychowawczym „Rówieśników dobrze traktuję i swym zachowaniem pozytywne postawy kształtuję” oraz II miejsce w Gminnym Konkursie Recytatorskim „Moja Rodzina”.
- ZS w Dąbrówkach** – I miejsce w IV Powiatowym Konkursie Kolęd i Pastoralek pod hasłem „Hej kolęda, kolęda”, III miejsce w Powiatowym Konkursie „Zawód moich marzeń”, II miejsce w Powiatowym Konkursie Piosenki Patriotycznej i Żołnierskiej, II miejsce w X Konkursie Języków Obcych „JEZYKOMANIAK – TO JA”, I i III miejsce w Gminnym Konkursie „Książka, która mnie nauczyła/zachwyciła..”, II miejsce w Powiatowym Konkursie Historycznym „Rodzina Ulmów z Markowej”, I miejsce w VI Wojewódzkim Festiwalu Piosenki Agnieszki Osieckiej „Z SERCA DO SERCA”, III miejsce w XXI edycji Konkursu Polskiej i Obcojęzycznej Piosenki

Religijnej „Laudate Deum”, II miejsce w Turnieju Szachowym Szkół Podstawowych klas 1 – 3, III miejsce w Powiatowym Finale Mini Piłki Ręcznej (klasa 6 chłopcy) i wicemistrzostwo (klasa 6 dziewczęta), III miejsce w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w badmintonie, brązowy medal w kategorii Młodzika Młodszego w Mistrzostwach Województwa Podkarpackiego w badmintonie, II i III miejsce w Krajowym Turnieju w Badmintona, złoty medal w kategorii klas 5 – 6 i brązowy medal w kategorii klasy 4 w Finałowym Turnieju Badmintona SHUTTLE TIME oraz III miejsce w Andrzejkowych Mistrzostwach Łańcuta w pływaniu.

3. **ZS w Krzemienicy** – III miejsce w VI Wojewódzkim Festiwalu Piosenki Agnieszki Osieckiej „Z serca do serca”, I miejsce w Wojewódzkim Konkursie „Wrona orła nie pokona”, III miejsce w Wojewódzkim Konkursie Poezji Patriotycznej „Kiedy myślę Ojczyzna”, I i II miejsce w Powiatowym Konkursie Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych „The Scottish Edition”, III miejsce w Powiatowej Grze Terenowej Historycznej „Trójkowy bieg smartfonowy”, I miejsce w Powiatowym Konkursie Piosenki Obcojęzycznej, II miejsce w Powiatowym Konkursie Językowym „Master of Grammar and Vocabulary”, I miejsce w Powiatowym Konkursie Papieskim, wyróżnienie w Powiatowym Konkursie Piosenki Anglojęzycznej „You can sing”, II i III miejsce w Powiatowych Igrzyskach Dzieci i Młodzieży Szkolnej w piłce nożnej, II miejsce w Gminnym Konkursie „Zapobiegajmy pożarom”, I miejsce w Gminnym Konkursie Recytatorskim „Moja Rodzina”, wyróżnienie w Gminnym Konkursie Profilaktyczno – Wychowawczym „Mój styl to zdrowie”, I i III miejsce w Gminnych Zawodach w Tenisie Stołowym, I miejsce w Gminnych Zawodach w Piłce Siatkowej Chłopców, III miejsce w Gminnych Zawodach w Piłce Siatkowej Dziewcząt, II miejsce w Gminnych Zawodach w Mini Piłce Siatkowej Dziewcząt, III miejsce w Gminnych Zawodach w Mini Piłce Siatkowej Chłopców, I miejsce w Gminnych Zawodach w Tenisie Stołowym Chłopców oraz I miejsce w Gminnych Zawodach w Mini Piłce Ręcznej Dziewcząt.
4. **ZS w Medyni Głogowskiej** – wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur Matematyczny”, wyróżnienia w V Wojewódzkim Konkursie Recytatorskim „Strofy o Ojczyźnie”, III miejsce w Powiatowym Konkursie Geograficznym „Palcem po mapie, czyli świat w zasięgu ręki”, II i III miejsce w Wojewódzkim Konkursie Logopedycznym „Trzeszczące wierszyki”, II miejsce w Wojewódzkim Konkursie Wiedzy o Rodzinie Ulmów oraz wyróżnienia w Wojewódzkim Konkursie „Moja miejscowość i region są piękne”.
5. **ZS w Medyni Łańcuckiej** – Nagroda główna „Mobilna Pracownia Komputerowa” o wartości 44 243,10 zł w konkursie „Pracownia kompetencji cyfrowych”, III miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Segregujemy śmieci – przyrodę ratujemy”, II miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Plastyczno – Fotograficznym „Zwierzaki – słodziaki”, I miejsce w Eliminacjach Gminnych Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Zapobiegajmy pożarom”, nagroda w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Podkarpackie kwiaty w rękodziele artystycznym”, udział w finale Powiatowego Konkursu „Rodzina Ulmów z Markowej” oraz III miejsce w Powiatowym Konkursie o Zawodach „Zawód moich marzeń”.
6. **ZS w Woli Małej** – I miejsce w Gminnych Zawodach Sportowych w Tenisie Stołowym dziewcząt (klasy VII i VIII), I miejsce w Gminnych Zawodach Sportowych w Tenisie Stołowym chłopców (klasy IV, V i VI), III miejsce w Gminnych Zawodach Sportowych w Tenisie Stołowym chłopców (klasy VII i VIII), I miejsce w Gminnych Zawodach Sportowych w Siatkówce Dziewcząt, II miejsce w Gminnych Zawodach Sportowych w Mini Siatkówce Chłopców oraz II miejsce w III Powiatowym

Konkursie Papieskim organizowanym przez Zespół Szkół w Medyni Głogowskiej w kategorii recytacja.

7. **ZS w Zalesiu** – II miejsce w Powiatowym Konkursie Papieskim, III miejsce w Wojewódzkim Konkursie Poetyckim „Na początku było słowo”, I miejsce w Wojewódzkich Mistrzostwach Podkarpacia Młodzików w Badmintonie, III miejsce w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w Badmintonie, III miejsce w Gminnym Konkursie Profilaktyczno – Wychowawczym „Rówieśników dobrze traktuję i swym zachowaniem pozytywne postawy kształtuję”, II miejsce w Gminnym Konkursie Piosenki „Na ludową nutę”, II miejsce w Gminnym Konkursie Recytatorskim „Moja rodzina”, III miejsce w Gminnym Konkursie Plastycznym „Zapobiegajmy pożarom” oraz zakwalifikowanie się do etapu wojewódzkiego w konkursie kuratorskim z języka angielskiego.

4. Projekty realizowane przez szkoły z udziałem organu prowadzącego

1. „Szkolny Klub Sportowy”

W 2023 roku szkoły brały udział w programie „Szkolny Klub Sportowy”. Udział w tym programie wzięły następujące Zespoły Szkół: **Czarna** – 1 grupa licząca 24 uczniów, **Dąbrówki** – 2 grupy liczące łącznie 32 uczniów, **Medynia Głogowska** – 1 grupa licząca 17 uczniów i **Medynia Łańcucka** – 1 grupa licząca 15 uczniów. Zajęcia były prowadzone w każdej grupie ćwiczeniowej w sumie 70 godzin w ciągu całego roku kalendarzowego. Środki dotacji zabezpieczały wynagrodzenie nauczycieli. Kwota ta wyniosła 21 000 złotych. Organ prowadzący udostępnił nieodpłatnie obiekty i sprzęt sportowy oraz poniósł częściowe koszty realizacji w wysokości 5% kosztów całego zadania.

2. „Akademia Małych Zdobywców”

W 2023 roku Szkoła Podstawowa im. Obrońców Westerplatte w Dąbrówkach brała udział w programie „Akademia Małych Zdobywców”. Inicjatorem programu był Podkarpacki Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy w Rzeszowie. Zajęcia były prowadzone w okresie od marca do czerwca 2023 r. w jednej grupie uczniów klasy I jako zajęcia pozalekcyjne, w sumie 36 godzin. Środki dotacji zabezpieczyły wynagrodzenie nauczyciela w kwocie 1 800 zł. Organ prowadzący udostępnił nieodpłatnie obiekty i sprzęt sportowy oraz poniósł częściowe koszty realizacji w wysokości 250 zł. Dodatkowo szkoła otrzymała nieodpłatnie w ramach udziału w programie zestaw sprzętu sportowego o wartości 800 zł.

W roku szkolnym 2023/2024 w programie tym biorą udział uczniowie klasy II Szkoły Podstawowej w Dąbrówkach. Prowadzenie zajęć zaplanowano od września 2023 r. do czerwca 2024 r. w jednej grupie uczniów jako zajęcia pozalekcyjne, w sumie 36 godzin. Środki dotacji zabezpieczają wynagrodzenie nauczyciela w kwocie 1 800 zł. Organ prowadzący udostępnia nieodpłatnie obiekty i sprzęt sportowy oraz ponosi częściowe koszty realizacji w wysokości 300 zł. Dodatkowo szkoła otrzyma nieodpłatnie w ramach udziału w programie zestaw sprzętu sportowego o wartości 350 zł.

3. „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021 - 2025”

Innym programem, w którym uczestniczyły nasze placówki oświatowe to „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021 – 2025”. Do programu w 2023 roku zakwalifikowały się następujące jednostki oświatowe: Publiczne Przedszkole w Czarnej, Szkoła Podstawowa im. Obrońców Westerplatte w Dąbrówkach, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Medyni Głogowskiej, Szkoła Podstawowa im. Stanisława Pigionia w Medyni Łańcuckiej, Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Woli Małej oraz Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Kantego w Zalesiu. W ramach tego programu placówki oświatowe

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

otrzymały dotację celową stanowiącą 80% całkowitej wartości zadania przy udziale własnych środków stanowiących 20% całkowitej wartości zadania. W szczególności:

1. Publiczne Przedszkole w Czarnej

Dotacja w kwocie 3 000 zł, udział środków własnych 750 zł, całkowita wartość zadania 3 750 zł. W ramach otrzymanej dotacji i wkładu własnego zakupiono 70 nowości wydawniczych do biblioteki przedszkola oraz 93 książki z przeznaczeniem na nagrody dla uczniów przedszkola biorących udział w konkursach promujących czytelnictwo.

2. Szkoła Podstawowa im. Obrońców Westerplatte w Dąbrówkach

Dotacja w kwocie 12 000 zł, udział środków własnych 3 000 zł, całkowita wartość zadania 15 000 zł. W ramach otrzymanej dotacji i wkładu własnego zakupiono 368 nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej, zestaw książek z przeznaczeniem na nagrody dla uczniów szkoły biorących udział w konkursach promujących czytelnictwo oraz wyposażenie do biblioteki szkolnej w tym notebooka, lampę, wieszak, biurko, rolety do okien oraz czytnik e - boków.

3. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Medyni Głogowskiej

Dotacja w kwocie 12 000 zł, udział środków własnych 3 000 zł, całkowita wartość zadania 15 000 zł. W ramach otrzymanej dotacji i wkładu własnego zakupiono 120 nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej, zestaw książek oraz gry planszowe z przeznaczeniem na nagrody dla uczniów szkoły biorących udział w konkursach promujących czytelnictwo oraz wyposażenie do biblioteki szkolnej w tym krzesła, stoliki oraz rozdzielacz działowy z opisem i przekładki alfabetyczne.

4. Szkoła Podstawowa im. Stanisława Pigonia w Medyni Łańcuckiej

Dotacja w kwocie 4 000 zł, udział środków własnych 1 000 zł, całkowita wartość zadania 5 000 zł. W ramach otrzymanej dotacji i wkładu własnego zakupiono 157 nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej oraz 47 książek z przeznaczeniem na nagrody dla uczniów szkoły biorących udział w konkursach promujących czytelnictwo.

5. Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Woli Małej

Dotacja w kwocie 3 000 zł, udział środków własnych 750 zł, całkowita wartość zadania 3 750 zł. W ramach otrzymanej dotacji i wkładu własnego zakupiono 132 nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej oraz 15 książek z przeznaczeniem na nagrody dla uczniów szkoły biorących udział w konkursach promujących czytelnictwo.

6. Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Kantego w Zalesiu

Dotacja w kwocie 3 000 zł, udział środków własnych 750 zł, całkowita wartość zadania 3 750 zł. W ramach otrzymanej dotacji i wkładu własnego zakupiono 171 nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej oraz 19 książek z przeznaczeniem na nagrody dla uczniów szkoły biorących udział w konkursach promujących czytelnictwo.

5. Projekty realizowane przez szkoły

Rok 2023 obfitował w dużą ilość różnego rodzaju programów, projektów i inicjatyw, w których wzięły aktywny udział nasze placówki oświatowe. Najważniejsze z nich to:

- 1. Programy edukacyjne m.in. :** „Akademia Lubella”, „Aktywni Błękitni”, „Odkryj tajemnicę swoich rąk” „Bajkowa wyprawa”, „Kubusiowi przyjaciele natury”, „Być jak Ignacy. Nauka pełna energii”, „Akademia Bezpiecznego Puchatka”, „Ja w świecie emocji”,

2. **Programy profilaktyczne:** „Trzymaj formę”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”, „Szkłanka mleka”, „Owoce i warzywa w szkole”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Przygotujmy lepszy świat”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Bieg po zdrowie”, „Poznaję – wybieram” oraz „Coś z niczego – jestem EKO”.
3. **Projekty:** „SP! Serce i pomoc”, „Lekcja Enter”, „Lampka na biurko”, „Wielka Liga Czytelników”, „Każdy inny – wszyscy równi”, „Sztuka emocji”, „Z kulturą mi do twarzy”, „Uczymy dzieci programować”, „Pozytywnie zakodowani”, „Kreatywne prace plastyczne”, „Bajki – pomagajki, czyli magiczna bajkoterapia”, „Wąż”, „Angielskie Bajanie”, „English Special Days”, „Cook Book”, „Lepsza szkoła”, „Mała książka – wielki człowiek”, „Mały Miś w świecie wielkiej literatury”, „Matematyczna Liga Zadaniowa”, „Tajemnice mikroświata”, „Lektura nie musi być nudna”, „Bliżej Przedszkola”, „Z darami natury świat nie jest ponury”, „Terapia ręki dla każdego”, „Z Kicią Kocią maluchy zmieniają się w zuchy”, „Zabawy Sztuką” oraz „Biblioteka Przedszkolaka”.
4. **Akcje:** „Świąteczna pamięć dla Łyczakowa z TV Rzeszów”, „Pomagam – zbiórka surowców wtórnych, organizacja kiermaszu świątecznego dla Wiktorii na terapię genową, „Gdy liczy się czas” – na potrzeby dzieci chorych na nowotwory, „Laurka dla Leśnika”, „Dzień zdrowia i dzień świadomości autyzmu”, „Szkoły pełne talentów”, „Sprzątamy dla Polski”, „Adopcja Serca”, „Zbiórka charytatywna plastikowych nakrętek dla niepełnosprawnych mieszkank z Medyni Głogowskiej oraz Medyni Łańcuckiej”, „Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci”, „Szkoła pamięta”, „Szkoła do hymnu”, „Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka”, „Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek”, „Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych”, „Światowy Dzień Ubogich”, „I Ty możesz zostać Świętym Mikołajem”, „Z serca do serca”, „Odwiedziny osób samotnych z okazji Dnia Chorego”, „Zbiórka pieniężna zorganizowana na lek dla Poli chorej na SMA”, „Bezpieczny Dom” – Piknik Rodzinny, „Żonkil”, „Szkolny tydzień życzliwości” oraz „Razem bezpieczniej”.

6. Przeprowadzone remonty i modernizacje w obiektach szkolnych

W 2023 roku we wszystkich placówkach przeprowadzono niezbędne remonty i modernizacje. Spośród nich należy wymienić:

1. **ZS w Czarnej** – remont klasopracowni nauczania początkowego, demontaż i wymiana systemu rynnowego na budynku w Przedszkolu Nr 1, remont i podłączenie rynien wokół budynku szkoły podstawowej, odmalowanie korytarzy w szkole oraz odmalowanie i odświeżenie Sali w Przedszkolu Nr 2.
2. **ZS w Dąbrówkach** – oddanie do użytku nowo wybudowanej części szkoły, wykonanie ocieplenia Sali gimnastycznej, rozbudowa stołówki szkolnej – powiększenie jej o sąsiednie pomieszczenie, cyklinowanie i dwukrotne lakierowanie parkietu w Sali gimnastycznej, wymiana wykładzin na korytarzach i klatkach schodowych, wymiana oświetlenia na korytarzach, w salach lekcyjnych i przedszkolnych, remont instalacji elektrycznej w kuchni, wymiana nagrzewnic w sali gimnastycznej, wymiana na nowe drzwi w sali przedszkolnej przy wejściu, wymiana stolików w dwóch salach przedszkolnych, zakup rolet do trzech sal i biblioteki, odmalowanie szatni przy sali gimnastycznej i pokoju socjalnego dla pracowników obsługi, zakup nowych stolików i krzeseł do jadalni, wyposażenie dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych Sali terapeutycznej na II piętrze oraz naprawa toalet.

3. **ZS w Krzemienicy** – budowa nowego placu zabaw przy przedszkolu, remont i doposażenie stołówki szkolnej, remont instalacji przepięciowej w rozdzielni głównej kuchni szkolnej, remont dwóch pomieszczeń socjalnych (kuchnia), montaż wykładziny PCV na 6 biegach klatki schodowej i na korytarzu (I piętro), malowanie ze szpachlowaniem korytarza szkolnego (I piętro) oraz przebudowa nawierzchni przy Zespole Szkół w Krzemienicy od strony zachodniej części sportowej (położenie kostki 430 m²).
4. **ZS w Medyni Głogowskiej** – remont i doposażenie kuchni i stołówki szkolnej, wykonanie bieżni do skoku w dal, malowanie i wymiana parapetów w klasopracowni nr 23, wymiana podsufitki na części budynku, wymiana blatów stołów i krzeseł w klasopracowniach, remont logo i napisu na elewacji szkolnej oraz remont bramek na boisku szkolnym.
5. **ZS w Medyni Łańcuckiej** – Generalny remont i zakup wyposażenia do sali Nr 7 dofinansowane z dotacji WFOŚ i GW w ramach projektu „Ekopracownia – zielone serce szkoły”.
6. **ZS w Woli Małej** – malowanie sali lekcyjnej dla pierwszoklasistów, malowanie korytarza na parterze, bieżące malowanie lamperii, wymiana kilku grzejników na drugim piętrze oraz bieżąca modernizacja urządzeń na obu placach zabaw i boisku szkolnym.
7. **ZS w Zalesiu** – w marcu 2023 roku w budynku Zespołu Szkół rozpoczął się remont związany z wymianą źródła ciepła, instalacji c.o. i c.w.u. z zastosowaniem OZE, przebudową i zmianą sposobu użytkowania części pomieszczeń. Planowany termin zakończenia robót to lipiec 2024 rok. Podczas wakacji odnowiono elementy placu zabaw oraz pomalowani ławki znajdujące się na placu szkolnym.

7. Ustawowe zadania organu prowadzącego

W celu zapewnienia wspólnej obsługi finansowo-księgowej jednostek organizacyjnych gminy w 2017 zostało powołane Centrum Usług Wspólnych (CUW). Centrum realizuje obsługę finansowo-księgową dla wszystkich jednostek oświatowych funkcjonujących na terenie gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej, Gminnej Biblioteki Publicznej w Czarnej, Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Woli Małej oraz Publicznego Żłobka Samorządowego w Czarnej. CUW realizuje ponadto szereg powierzonych mu do realizacji zadań ustawowych należących do organu prowadzącego, do których zaliczamy:

1. Dowóz uczniów niepełnosprawnych

Zadanie własne gminy polegające na zapewnieniu bezpłatnego transportu i opieki nad dziećmi i uczniami niepełnosprawnymi do placówek oświatowych i ośrodków w naszej gminie jest realizowane w trzech formach: dowozu indywidualnego własnym pojazdem rodzica, opiekuna lub opiekuna prawnego, dowozu indywidualnego środkami publicznego transportu zbiorowego oraz dowozu zbiorowego organizowanego przez gminę. W 2023 roku dla 8 uczniów gmina zorganizowała transport zbiorowy, 22 uczniów jest dowożonych przez rodziców, żaden z uczniów nie korzystał wraz z opiekunem z publicznego transportu. Refundacja kosztów dowozu uczniów następuje na podstawie indywidualnych umów. Ogólna kwota dofinansowania w 2023 roku wyniosła 297 925,50 zł.

2. Wyrównywanie szans edukacyjnych i pomoc stypendialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Bardzo ważnym zadaniem gminy jest wypełnianie funkcji opiekuńczej w stosunku do uczniów, głównie poprzez działalność świetlic szkolnych, które funkcjonują we wszystkich szkołach podstawowych. Czas pracy tych świetlic pozwala na zapewnienie uczniom niezbędnej opieki przed zajęciami lekcyjnymi, a także po ich zakończeniu. Z tej formy pomocy ubr. korzystało 426 uczniów. We wszystkich szkołach na terenie Gminy Czarna funkcjonują stołówki szkolne, które zapewniają całodienne wyżywienie dla 606 dzieci przedszkolnych oraz dla 814 uczniów szkół podstawowych.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty gmina wspomaga uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych zamieszkujących w Gminie Czarna. W 2023 roku wydano 117 decyzji w sprawie przyznania stypendium szkolnego na łączną kwotę 138 000 zł oraz 10 decyzji w sprawie przyznania zasiłku szkolnego na łączną kwotę 6 160 zł.

3. Dofinansowanie pracodawców zatrudniających młodocianych uczniów

Wykonując obowiązki w zakresie wsparcia pracodawców w szkoleniu młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie Gminy Czarna rozpatrywano zgodnie z ustawą o systemie oświaty wnioski pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych uczniów, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe i zdali egzamin czeladniczy lub egzamin potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowych. W 2023 wpłynęło 4 wnioski od 4 pracodawców, którzy otrzymali wsparcie w łącznej kwocie 33 897,09 zł.

4. Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli

Gmina Czarna corocznie wyodrębnia w swoim budżecie środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. W 2023 roku Gmina Czarna na realizację tego zadania wydatkowała kwotę 32 398,25 zł.

5. Pomoc zdrowotna dla nauczycieli

Nauczycielom przysługuje pomoc zdrowotna zgodnie z ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela. Rada Gminy Czarna określiła rodzaj świadczeń oraz warunków i sposobu udzielania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli w uchwale Nr XXIX/280/2017 z dnia 20 czerwca 2017 r. W 2023 r. z tej formy pomocy skorzystało 9 nauczycieli a wartość pomocy wyniosła łącznie 12 400 zł.

6. Kontrola obowiązku szkolnego

Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe kontrola spełniania obowiązku szkolnego, obejmującego dzieci od 7 do 15 roku życia spoczywa na dyrektorach szkół, natomiast gmina dokonuje kontroli spełniania obowiązku nauki przez młodych ludzi w wieku 16-18 lat. Wszyscy uczniowie zamieszkali na terenie naszej gminy spełniali obowiązek szkolny w 2023 roku. Za granicą naukę kontynuowało 3 uczniów.

7. Awans zawodowy nauczycieli

Gmina umożliwia nauczycielom ubieganie się o uzyskanie kolejnego stopnia awansu zawodowego. W ubr. w naszej gminie 12 nauczycieli uzyskało stopień awansu na nauczyciela mianowanego oraz 3 nauczycieli uzyskało stopień awansu na nauczyciela dyplomowanego.

8. Konkursy na stanowiska dyrektorów szkół

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe i przepisami wykonawczymi gmina zapewnia przeprowadzenie procedury konkursowej na stanowisko dyrektora szkoły.

W 2023 roku przeprowadzono postępowania konkursowe mające na celu wyłonienie kandydatów na stanowiska dyrektorów Zespołu Szkół w Dąbrówkach oraz Zespołu Szkół w Zalesiu. Powołano Komisję Konkursową i przeprowadzono całą procedurę zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe i przepisami wykonawczymi. Postępowanie zostało zakończone wyłonieniem kandydatki na stanowisko dyrektora Zespołu Szkół w Zalesiu. Natomiast konkurs na stanowisko Dyrektora Zespołu Szkół w Dąbrówkach nie został rozstrzygnięty. Funkcja Dyrektora Zespołu Szkół w Dąbrówkach została powierzona na okres 5 lat szkolnych przez Wójta Gminy Czarna za zgodą Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

XVI. Opieka społeczna

A. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej

1. Zadania z zakresu pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizuje w zadania własne gminy oraz zadania zlecone gminie w zakresie opieki społecznej.

W ramach zadań własnych gminy w ubr. udzielono:

1. zasiłki stałe dla 35 rodzin o wartości **207 321 zł**
2. zasiłki okresowe dla 55 rodzin o wartości **139 721 zł**
3. usługi opiekuńcze dla 13 osób o wartości **148 583 zł**
4. zasiłki celowe i w naturze dla 152 rodzin o wartości **262 257 zł** w tym specjalne zasiłki celowe dla 39 rodzin o wartości **8 500 zł**, opłata za pobyt w schroniskach dla bezdomnych dla 3 osób w kwocie **11 435 zł**,
5. odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej dla 2 osób w kwocie **90 717 zł**.

W ramach zadań zleconych w ubr.

1. świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 4 osób w ilości 658 godzin o wartości **26 340 zł**,
2. wypłacono wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd dla 3 osób (36 świadczeń) o wartości **14 400 zł**,
3. wypłacono wynagrodzenie dla kuratora ustanowionego dla 1 osoby częściowo ubezwłasnowolnionej (12 świadczeń) w wysokości **4 200 zł płatne ze środków własnych gminy**.

W ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” objęto pomocą 331 osób w tym w formie posiłków dla 71 osób, a dla 321 osób wypłacono zasiłki celowe. Koszt realizacji programu za ubr. wyniósł **249 959 zł** w tym **środki własne 65 000 zł**, a środki z programu 184 959 zł.

Dla **144 rodzin** udzielono pomocy w postaci **pracy socjalnej** rozumianej jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi (w tym dla 92 rodzin udzielono pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej). Z 9 rodzinami prowadzono pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny. W ubr. z różnych form pomocy społecznej (oprócz świadczeń rodzinnych) skorzystało **666 osób** w 287 rodzinach. Głównym powodem przyznania pomocy było bezrobocie (94 rodziny), ubóstwo (87 rodzin), niepełnosprawność (76 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (26 rodziny), potrzeba ochrony macierzyństwa (16 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (78 rodzin) oraz bezdomność (3 osoby).

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

Główne i długofalowe kierunki działania w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej zawarte są w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna na lata 2021 – 2027, w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2025. Zespół do spraw wdrażania, monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna na lata 2014 – 2023 dokonał oceny realizacji programu w 2023 r. stwierdzając, że założone cele i zadania zostały wykonane. Wszystkie podjęte w ubr. uchwały Rady Gminy dotyczące zadań realizowanych przez GOPS są na bieżąco wykonywane.

2. Świadczenia rodzinne

GOPS zajmuje się także przyznawaniem i wypłatą świadczeń rodzinnych tj.: zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich i jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka dla wszystkich uprawnionych osób. W ub. roku przyznano i wypłacono łącznie **764** świadczeń rodzinnych o wartości **5 182 491,00 zł** dla **718** rodzin w postaci:

1. 5 888 zasiłków rodzinnych,
2. 18 dodatków z tytułu urodzenia dziecka,
3. 143 świadczeń z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
4. 100 świadczeń z tyt. samotnego wychowywania dziecka,
5. 656 świadczeń z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
6. 358 jednorazowych świadczeń z okazji rozpoczęcia roku szkolnego,
7. 960 świadczeń z tyt. podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
8. 1 208 świadczeń z racji wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
9. 68 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
10. 238 świadczeń rodzicielskich (dla matek bezrobotnych i pracujących na umowach zlecenia, o dzieło itp.),
11. 4 199 zasiłków pielęgnacyjnych dla 385 osób,
12. 79 specjalnych zasiłków opiekuńczych dla 11 osób,
13. 1 330 świadczeń pielęgnacyjnych dla 126 osób,
14. 24 zasiłków dla opiekuna,

W ubr. nie wypłacano świadczeń pieniężnych z ustawy z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

3. Świadczenia alimentacyjne

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są przyznawane w przypadku, kiedy osoba mająca zasądzone alimenty na dzieci uchyla się od ich płacenia, a komornik nie może wyegzekwować zasądzonych należności z uwagi na brak majątku dłużnika. W 2023 r. przyznano świadczenia z tego funduszu dla 20 rodzin, obejmując wypłatą 30 dzieci o wartości **146 994,00 zł**.

Poza przyznawaniem i wypłatą świadczeń dla osób uprawnionych ośrodek prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. W tym celu współpracuje z prokuraturą, urzędem pracy, komornikami sądowymi, urzędami gmin i miast oraz ośrodkami pomocy społecznej z terenu całej Polski. W ramach zawartej umowy dłużnicy alimentacyjni wpisywani są do rejestru dłużników w Krajowych Rejestrach Dłużników.

4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zadania związane z realizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie były realizowane poprzez pracę Zespołu Interdyscyplinarnego. Miały na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej i ochronie ofiar tej przemocy.

W ramach procedury „Niebieskiej Karty” prowadzono w 2023 roku 37 spraw, a 35 osób uznano za osoby poszkodowane na wskutek przemocy w rodzinie i wobec tych osób, ich rodzin oraz sprawców przemocy prowadzono przewidziane procedurami postępowania.

W 2023 r. odbyło się pięć spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, wpłynęło 25 Niebieskich Kart, powołano 16 grup roboczych, które odbyły 162 spotkania. Wszystkich sprawców przemocy motywowano do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzonym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łańcucie. Dwie osoby zostały zgłoszone do programu i go ukończyły. W 2023 roku nie skierowano nikogo do Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Nowej Sarzynie i Korytnikach. W ramach prowadzonych postępowań w sprawie przemocy w rodzinie pracownicy GOPS uczestniczyli w przesłuchaniach w Komendzie Powiatowej Policji oraz Sądzie Rejonowym w Łańcucie.

5. Wspieranie rodziny i pieczy zastępcza

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z realizacją tej ustawy w 2023 roku wydatkowano **45 162,84 zł** na pokrycie części kosztów pobytu 11 dzieci z terenu Gminy Czarna w rodzinach zastępczych. Zadaniem gminy jest także zatrudnienie asystenta rodziny. W 2023 roku jeden zatrudniony asystent rodziny prowadził pracę z 15 rodzinami, obejmując opieką 25 dzieci. Koszt zatrudnienia asystenta wyniósł **64 627,32 zł** w ramach własnych środków gminy.

6. Domy pomocy społecznej

W ubr. w domach pomocy społecznej przebywało 2 mieszkańców Gminy Czarna – dwie osoby ze schorzeniami psychicznymi umieszczone w związku z postanowieniem sądu. Ze środków gminy wydatkowano kwotę **90 717 zł** na pokrycie kosztów pobytu tych osób w domach pomocy społecznej.

7. Usługi opiekuńcze

Zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zadaniem obowiązkowym gminy jest zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych osobom samotnym. Z tej formy pomocy skorzystało w 2023 roku 13 osób. Usługi opiekuńcze były wykonywane przez dwie opiekunki domowe (zatrudnione ma 1,8 etatu). Koszt usług opiekuńczych wyniósł **148 583 zł**. Zadaniem zleconym, finansowanym z dotacji z budżetu państwa, a realizowanym przez gminę są specjalistyczne usługi opiekuńcze u osób z zaburzeniami psychicznymi. Z tej formy pomocy korzystało w 2023 r. 4 dzieci. Całkowity koszt specjalistycznych usług opiekuńczych w ubr. wyniósł **26 346 zł**.

8. Karta dużej rodziny

Od 2014 roku realizowany jest w gminie program dla rodzin wielodzietnych w postaci Karty Dużej Rodziny (KDR). W ramach tego programu przyjęto w 2023 roku 212 wniosków o wydanie Karty. Rodzinom na bieżąco udzielano informacji na temat ulg, zniżek i uprawnień przysługującym właścicielom kart.

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom, w których jest co najmniej troje dzieci i zapewnia zniżki między innymi przy zakupie żywności, odzieży, obuwia, książek, zabawek, środków czystości, paliwa oraz biletów wstępu do kina, muzeum, obiektów sportowych, a także uprawnia do ulg przy korzystaniu ze środków transportu publicznego, usług telekomunikacyjnych i niektórych usług bankowych. W ubr. wydano karty dla 181 rodzin.

9. Czyste powietrze

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska, począwszy od października 2020 r. GOPS wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla osób ubiegających się o dofinansowanie z Programu „Czyste Powietrze”.

Jest ono niezbędnym załącznikiem do wniosku składanego do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w celu uzyskania dofinansowania z Programu „Czyste Powietrze”. W 2023 r. wydano **346** zaświadczeń.

10. Dodatek węglowy

W 2023 roku realizowano ustawę z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, której celem było wsparcie gospodarstw domowych w pokryciu kosztów wynikających ze wzrostu cen węgla kamiennego i paliw węglopochodnych. Realizacja ustawy polegała na:

1. przyjmowaniu wniosków o wypłatę dodatku węglowego od mieszkańców,
2. weryfikacji złożonych wniosków (w tym m.in.: weryfikacja złożonych deklaracji o źródłach ogrzewania do CEEB, weryfikacja danych z rejestru mieszkańców, sprawdzanie złożonych deklaracji śmieciowych),
3. wprowadzaniu danych osobowych (imię i nazwisko, adres zamieszkania, nr konta bankowego),
4. przeprowadzaniu postępowań administracyjnych w tym także wywiadów środowiskowych,
5. wypłacie świadczeń.

Ogółem wypłacono **72** dodatki węglowe na kwotę **216 000 zł**.

11. Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe dla gospodarstw domowych

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizował ustawę z dnia 15 października 2022r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Zgodnie z tą ustawą gospodarstwa domowe, które ogrzewały swoje domy paliwem gazowym mogły ubiegać się o zwrot podatku Vat za paliwo gazowe. Zgodnie z przepisami przysługiwał od gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2.100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1.500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

W 2023 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej wpłynęło **126** wniosków o refundację podatku VAT za paliwa gazowe i wypłacono świadczenia na kwotę: **20.028,78 zł**.

12. Pomoc dla Ukrainy

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, obywatelom Ukrainy, którzy przebywali na terenie Gminy Czarna udzielono pomocy w postaci:

1. jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę – wypłacono świadczenia dla 1 osoby,
2. posiłku dla dzieci i młodzieży – przyznano pomoc dla 4 dzieci o wartości **1 580 zł**,
3. świadczenia pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy – wpłynęło 29 wniosków obejmujących 16 obywateli Ukrainy, wypłacono z tego tytułu świadczenia pieniężne w wysokości **110 920 zł**.

Od 16 marca 2023 r. osoby zapewniające zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, mogli otrzymać świadczenie w wysokości 40 zł za każdy dzień pomocy.

Świadczenie przysługuje za okres faktycznego zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia, nie dłużej niż za okres 120 dni, od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższy okres wypłaty świadczenia może ulec przedłużeniu w wyjątkowych sytuacjach określonych w ustawie.

W związku z ustawą z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do polski wraz z dziećmi wypłacane są również świadczenia rodzinne na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

W roku 2023 z powyższych świadczeń skorzystało 5 rodzin z Ukrainy. Wypłacono następujące świadczenia:

1. zasiłek rodzinny – 95 świadczeń,
2. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 7 świadczeń,
3. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 4 świadczenia,
4. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 28 świadczeń,
5. zasiłek pielęgnacyjny – 10 świadczeń,
6. świadczenie rodzicielskie – 3 świadczenia.

13. Dodatek elektryczny

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę z dnia 7 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. Zgodnie z powyższą ustawą w przypadku gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną, i źródło to zostało zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków można było ubiegać się o dodatek elektryczny.

Wysokość dodatku wynosiła odpowiednio 1.000 zł. dla gospodarstwa domowego, które w 2021r. zużyło mniej niż 5 MWh energii elektrycznej i 1.500 zł. dla gospodarstwa domowego, które w 2021r. zużyło więcej niż 5 MWh energii elektrycznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarniej w 2023 r. pozytywnie rozpatrzył 5 wniosków o dodatek elektryczny i wypłacił świadczenia w kwocie: 6 500 zł.

14. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

GOPS w roku ubiegłym realizował program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023”, który finansowany był ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego. Na realizację

programu uzyskano kwotę **33 484,50 zł**. Program miał na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia osób niepełnosprawnych w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej polegały w szczególności na pomocy uczestnikowi Programu w wykonywaniu czynności dnia codziennego, wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika miejsca, załatwianiu spraw urzędowych oraz korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy).

Trzech asystentów osób niepełnosprawnych zatrudnionych w ramach umowy zlecenia zrealizowało **705 godzin** usług dla trzech osób z terenu naszej gminy ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dla jednego dziecka.

15. Realizowane projekty

1. Kompleksowy program wsparcia osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz ich opiekunów nieformalnych

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizował projekt pt. „Kompleksowy program wsparcia osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz ich opiekunów nieformalnych” Wsparciem w ramach projektu objęto 37 osób starszych/potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, powyżej 60 roku życia oraz 30-u opiekunów nieformalnych pełniących funkcję opiekunczą w stosunku do ww. osób. Okres realizacji projektu to lipiec – wrzesień 2023r., a jego wartość wynosi 990 150 zł (wartość dofinansowania – 930 735,25zł). W ramach projektu realizowano wsparcie w trzech poniższych modułach, w zależności od przynależności do zrekrutowanej grupy:

1. moduł usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na rzecz osób starszych/potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu: obejmujący usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz wypłatę świadczeń pieniężnych na rzecz Uczestników projektu,
2. moduł teleopieki polegający na reagowaniu na sytuacje zagrożenia, a w przypadku ich wystąpienia wezwanie pomocy lub przekazywanie wiadomości opiekunowi, w ramach którego zakupiono: bransoletki/opaski życia (30 szt.), czujniki: czadu, dymu, gazu (po 30 szt.) oraz abonament telefoniczny i internetowy dla 30 OPW;
3. moduł działań wspierających opiekunów nieformalnych w opiece domowej, wsparcie grupowe, obejmujące 3 bloki szkoleniowe z zakresu: pierwszej pomocy przedmedycznej, opieki i rehabilitacji domowej nad OPW, oraz wsparcie indywidualne: poradnictwo psychologiczne i prawne.

2. Projekt pn. „Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny”

Kolejny realizowany w ubr. projekt to „Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny”, w którym udział biorą 24 rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu gminy Czarna. Są to rodziny: korzystające lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, z niepełnosprawnymi członkami, rodziny wielodzietne oraz takie, które korzystają z programu żywnościowego. W ramach projektu pracownicy socjalni przeprowadzili diagnozę sytuacji problemowej każdej rodziny biorącej udział w projekcie oraz opracowali wspólnie z tymi rodzinami indywidualne ścieżki wsparcia. Ponadto, każdy z uczestników projektu został objęty ubezpieczeniem NNW na cały okres trwania projektu.

W roku 2023 w ramach wsparcia 43 rodziców przeprowadzono warsztaty umiejętności wychowawczych oraz warsztaty edukacyjno - profilaktyczne w zakresie problemu alkoholowego. Dodatkowo rodzice uczestniczyli w spotkaniach Samopomocowej Grupy Wsparcia. W czasie odbywania zajęć dla rodziców, dzieci, które z nimi przybywały miały zapewnioną opiekę, którą świadczył Ośrodek Garncarski. Rodzice biorący udział w projekcie uczestniczyli także w indywidualnych konsultacjach z psychologiem, doradcą zawodowym, socjoterapeutą, terapeutą ds. uzależnień – zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami.

Projektem objęto również 37 dzieci w wieku od 5 do 18 lat w ramach którego dzieci uczęszczały na warsztaty edukacyjne: wad postawy, profilaktyczne w zakresie fonoholizmu, uzależnienia od gier komputerowych, patologicznego używania Internetu oraz warsztaty profilaktyki uzależnień (nikotyna, alkohol, narkotyki). Dodatkowo dzieci biorące udział w projekcie objęte były indywidualnym wsparciem pedagoga, logopedy i socjoterapeuty – zgodnie z ich potrzebami.

16. Rekrutacja do Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego

GOPS prowadzi rekrutację oraz wydaje decyzje administracyjne o skierowaniu do tej placówki, które poprzedzone były przeprowadzonym wywiadem środowiskowym w miejscu zamieszkania osób zainteresowanych oraz stosownym zaświadczeniem lekarskim. W 2023 roku wydano 14 decyzji kierujących na pobyt dzienny. Więcej na temat COM w części B tego rozdziału.

17. Pozostała działalność

W minionym roku ośrodek współpracował z Polskim Czerwonym Krzyżem i w ramach tej współpracy realizowano porozumienie dot. udziału w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (podprogram 2021). Zadaniem Ośrodka było kwalifikowanie osób potrzebujących i wydawanie skierowań, a następnie transport żywności z magazynów PCK w Strzyżowie i wydawanie żywności. Z tej formy pomocy skorzystało **277 osób**, którym przekazano żywność w asortymencie: cukier 554 kg, makaron świderki 1108 szt., mleko UHT 554 szt., olej rzepakowy 554 szt., powidło śliwkowe 277 szt., szynka wieprzowa mielona 831 szt.

Reasumując w 2023 r. wydano **1 338 decyzji administracyjnych** i informacji o przyznaniu świadczenia, poprzedzonych **757 wywiadami środowiskowymi**, przyjęciami wniosków, prowadzonymi postępowaniami związanymi z pozyskiwaniem danych m. in. poprzez system Emp@tia, pisemne wystąpienia do zakładów pracy, ZUS, urzędów skarbowych, komorników, wprowadzaniem danych do programów informatycznych, przygotowaniem list wypłat, przyznając świadczenia o wartości **6 489 531,23 zł**.

Do obsługi naszych mieszkańców Ośrodek przy realizacji tych wszystkich programów wykorzystuje programy komputerowe: **POMOST**, **SEPI** (w zakresie pomocy społecznej), **AMAZIS** (w zakresie świadczeń rodzinnych), **NEMEZIS** (w zakresie funduszu alimentacyjnego), **IZYDA** (w zakresie świadczeń wychowawczych), **KDR** (Karta dużej rodziny), **PŁATNIK** (w zakresie ubezpieczeń społecznych), **ETER** (program „Czyste powietrze”) **INDRA** (dodatki osłonowe), **ATAR** (dodatki węglowe), **ELPIS** (pomoc dla Ukrainy) oraz **TARA** (dodatki – inne źródła ciepła).

B. Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne w Woli Małej

COM funkcjonuje w oparciu o program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pod nazwą „Centra opiekuńczo – mieszkalne”, którego głównym celem jest pomoc dorosłym osobom niepełnosprawnym ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności poprzez zapewnienie usług zamieszkiwania w ramach pobytu dziennego lub całodobowego. Centrum jest przeznaczone dla mieszkańców gminy Czarna, w tym 10 osób może korzystać z zakresu usług pobytu dziennego, od poniedziałku do piątku, przez 8 godzin dziennie, a 2 osoby mogą zamieszkiwać (pobyt całodobowy).

Centrum zapewnia warunki do samodzielnego i niezależnego pobytu i zamieszkiwania, opieki oraz rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku z usług ośrodka korzystało 5 kobiet i 6 mężczyzn, wśród których 2 osoby były z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, a 9 ze znacznym stopniem. Spośród uczestników 4 osoby były z Krzemienicy, 2 z Czarnej, 2 z Zalesia, 1 osoba z Medyni Głogowskiej, 1 osoba z Woli Małej i 1 osoba z Medyni Łańcuckiej w tym 2 osoby samotne i 9 posiadających rodzinę.

Centrum świadczyło specjalistyczne usługi, dostosowane do potrzeb i możliwości Uczestników, zapewniające poczucie bezpieczeństwa, komfortu, odpoczynku, pielęgnowania relacji z innymi mieszkańcami, rodziną, przyjaciółmi, możliwości prowadzenia normalnego codziennego życia, przygotowywania posiłków, rozwoju zainteresowań.

Na co dzień w COM realizowane były zadania wspierająco – aktywizujące w postaci usług: rehabilitacyjnych, opieki pielęgniarskiej, terapii zajęciowej, transportowe, socjalne, edukacyjne, aktywizujące społecznie, rekreacyjno-turystyczne oraz kulturalno – oświatowe.

Spotkania i uroczystości, które odbyły się w Centrum w 2023 roku.:

1. Obchody urodzin Uczestników i pracowników.
2. Wizyta kolędowa dzieci i młodzieży ze szkoły Podstawowej w Woli Małej,
3. Spotkanie z zespołem „Wolanie” na wspólne kolędowanie.
4. Zabawa Walentynkowo – karnawałowa wspólnie z Uczestnikami i Pracownikami Ośrodka Wsparcia w Korniaktowie Południowym – gmina Białobrzegi.
5. Świątowanie dnia kobiet i mężczyzn.
6. Spotkanie wielkanocne i opłatkowe (z przedstawicielami Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Usług Wspólnych, Szkoły, Ośrodka Kultury, Sołtysem, Księdzem).
7. I rocznica działalności Centrum. Quiz wiedzy związany z poprzednim rokiem działalności, zawody sportowe dla Uczestników (rzucanie piłkami, turlanie hula-hop, strzał z łuku, układanie wierz na czas, chodzenie po linii, śpiew itp.) Wspólne biesiadowanie a altanie, uroczyste rozkrojenie tortu, wręczenie medali, dyplomów oraz upominków.
8. Comiesięczne wizyty księdza Kapelana z uwagi na pierwszy piątek miesiąca (spowiedź, Komunia Święta).
9. Spotkanie z Mikołajem, zabawa sylwestrowa oraz spotkanie noworoczne z rodzinami Uczestników.

W ramach aktywizacji społecznej Uczestnicy Centrum mieli możliwość wyjazdów integracyjnych do:

1. Gaci na zaproszenie ośrodków: Środowiskowy Dom Samopomocy w Gaci, Centrum opiekuńczo – Mieszkalne w Ostrowie, Dom Senior WIGOR w Białobokach na Bal karnawałowy,
2. Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów z Markowej,

3. Towarzystwa Przyjaciół Markowej Zagroda – Muzeum Wsi Markowa,
4. Przedszkola w Woli Małej – prezentacja teatryka kukielkowego pt: „Czerwony kapturek”,
5. Łańcuta - udział w XX Rodzinnym Pikniku Integracyjnym Osób Niepełnosprawnych Powiatu Łańcuckiego organizowanym przez Starostwo Powiatowe w Łańcucie oraz Caritas Archidiecezji Przemyskiej. Prezentacja twórczości artystycznej Uczestników Centrum poprzez wystawę prac wykonanych podczas terapii zajęciowej oraz występ na scenie.
6. Medyni - udział w Jarmarku Garncarskim organizowanym przez Wójta Gminy Czarna oraz Dyrektora Ośrodka Garncarskiego MEDNIA. Prezentacja twórczości artystycznej Uczestników Centrum poprzez sprzedaż prac wykonanych podczas terapii zajęciowej połączone ze zbiórką na leczenie podopiecznego Centrum Pana Dominika Skuba.
7. Grodziska Dolnego - udział w Dożynkach w związku z zaproszeniem dyrektora Ośrodka Kultury. Prezentacja twórczości artystycznej Uczestników Centrum poprzez wystawę prac wykonanych podczas terapii zajęciowej.
8. Ośrodka Garncarskiego Medynia. Lekcja garncarstwa przy kole garncarskim, zwiedzanie Ośrodka.
9. Gaci - udział w Spartakiadzie w Hali sportowej szkoły Podstawowej w Gaci zorganizowanej przez Wójta Gminy Gać oraz Dzienny Dom „Senior-Wigor” w Białobokach.
10. Woli Małej – warsztaty cukiernicze w cukierni „Wiolinka”.
11. Łańcuta - udział w XV Przeglądzie Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych Powiatu Łańcuckiego na zaproszenie Starosty Łańcuckiego, Dyrektor Niepublicznego Ośrodka Rewalidacyjno – Wychowawczego Caritas w Wysokiej, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy rodzinie w Łańcucie. Występ podopiecznych – skecz pantomimo pt.: „Dama i wieśniaczka” oraz wystawa prac Uczestników powstałych na zajęciach z terapii zajęciowej.
12. Woli Małej - wizyta w Szkole Podstawowej. Udział w akademii z okazji obchodów 105 rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.
13. Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Stobiernej – wyjazd integracyjny.

Centrum współpracowało z GOKiR w Czarnej czego efektem było m. in. udział w Pikniku „Bezpieczny dom” w Woli Małej, wykonanie kartek z życzeniami bożonarodzeniowymi wysyłanymi przez Wójta Gminy Czarna oraz wystawa prac podczas spotkania „Przy wigilijnym stole” w Woli Małej.

W ramach współpracy z Ośrodkiem Garncarskim Medynia wzięło udział w kiermaszu Bożonarodzeniowym, na którym zaprezentowano prace uczestników wykonane podczas terapii zajęciowej.

W 2023 roku odbyły się następujące zajęcia terapeutyczne: trening pamięci, muzykoterapia, arteterapia, socjoterapia, ergoterapia, filmoterapia, silvoterapia, udo terapia oraz biblioterapia. W ciągu roku prowadzone były przez pielęgniarkę pogadanki z zakresu promocji zdrowia, dbania o higienę, prowadzenia zdrowego trybu życia, pobudzania i aktywizowania mieszkańców do udziału w leczeniu, pielęgnacji i ochronie zdrowia.

C. Publiczny Żłobek samorządowy w Czarnej

Jak podaliśmy w II części raportu w ubr. doszła nam nowa jednostka organizacyjna gminy pn. Publiczny Żłobek Samorządowy w Czarnej, który powołała do życia z dniem 1 listopada 2023 r. Rada Gminy Czarna uchwałą Nr LIII/486/2023 z dnia 12 września 2023 r. w sprawie utworzenia Publicznego Żłobka Samorządowego w Czarnej i nadania mu statutu.

Zgodnie z przyjętymi założeniami planowany termin uruchomienia Żłobka to marzec 2024r.

Nowo powstały żłobek posiada 3 oddziały o pow. użytkowej 510 m² i pomieści 59 dzieci. Każdy oddział posiada własną łazienkę i kąpielnię wypoczynkową. Na zewnątrz znajduje się taras do leżakowania oraz plac zabaw. W budynku powstały pomieszczenia tj. gabinet pielęgniarki, szatnie, pokoje biurowe, socjalne toalety dla personelu, toaleta ogólnodostępna.

Obiekt został w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, gdyż z myślą o nich na zewnątrz powstały dwa podjazdy. Został wyposażony w nowoczesne instalacje z wykorzystaniem OZE (pompa ciepła, instalacja fotowoltaiczna), ogrzewanie podłogowe, wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła.

Budowa żłobka wraz z wyposażeniem to koszt prawie 7 mln zł, z czego 6,6 mln Gmina otrzymała z programu Polski Ład. Dodatkowo w ramach programu Małuch+ pozyskane zostały środki zarówno na doposażenie jak i późniejsze funkcjonowanie żłobka.

XVII. Kultura, sport i rekreacja

1. Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji w Czarnej

W skład GOKiR wchodziło **8 obiektów**: 6 ośrodków kultury, kompleks Orlik, Park MB Jagodnej wraz z placem zabaw.

W 2023 roku na terenie wszystkich wymienionych obiektów zostały przeprowadzone przeglądy stanu technicznego obiektów, pomiarów elektrycznych, przeciwpożarowych, stanu instalacji i urządzeń gazowych, przewodów kominowych, stanu wind i dźwigów. Na bieżąco prowadzono prace porządkowe i ogrodnicze na terenie obiektów, dokonano nowych nasadzeń drzew i krzewów oraz dbano o koszenie terenów wokół obiektów. Został również wzmocniony brzeg zbiornika wodnego w Medyni łańcuckiej który uległ osunięciu.

W ubr. ośrodek uzyskał dofinansowanie i zrealizował następujące projekty:

1. „Ciche bohaterki” - dofinansowany ze środków Biura Niepodległa w ramach Programu Dotacyjnego „Powstanie Styczniowe 1863-1864”. W Wysokości 47 tys. zł
2. Gra terenowa „Pseudonim Michał Smok” była dodatkowo współfinansowana z programu „Podkarpackie – przestrzeń otwarta” realizowanego przez Urząd Marszałkowski w wysokości 15 tys. zł.
3. „Utkane historie Czarnej” - część projektu „Podkarpacka Kultura bez barier” realizowanego wspólnie z Podkarpackim Stowarzyszeniem dla Aktywnych Rodzin. Projekt ten korzystał z dofinansowania z funduszy EOG i funduszy norweskich.

Podstawowym celem działalności GOKiR działającym w formie instytucji kultury jest angażowanie mieszkańców do aktywnego udziału w kulturze oraz pozyskiwanie ich do współtworzenia jej wartości kulturalnych. Ten cel ośrodek realizuje poprzez działania, na które składają się stałe formy zajęć artystycznych i edukacyjnych, wydarzenia jednorazowe i cykliczne, a także różnorodne projekty kulturalne. W ciągu roku w poszczególnych filiach Ośrodka organizowane były cykliczne zajęcia stałych zespołów i grup zainteresowań (dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów). Ogólna liczba osób działająca w zorganizowanych grupach, która spotykała się w każdym tygodniu to około 400 osób. Są to zespoły:

1. Krzemyki w Krzemienicy (3 grupy wiekowe),
2. Zespół instrumentalno – wokalny Jakubki w Krzemienicy,
3. Orkiestra Kremenetz Band w Krzemienicy,
4. Schola i diakonia w Krzemienicy,

5. Zespół Regionalny Wesele Krzemienickie,
6. Zespół Petelki w Krzemienicy,
7. Gminna Orkiestra Dęta w Czarnej,
8. Kapela i Zespół Śpiewaczy Wolanie,
9. Grupa taneczna w Dąbrówkach,
10. Zespół Tacy Sami w Dąbrówkach,
11. Teatr Dramatyczny w Krzemienicy,
12. Teatr Tradycji w Medyni Łańcuckiej,
13. Teatr Do Trzech Razy Sztuka w Czarnej.

Działalność GOKiR przedstawiała się następująco:

1. Koncert „Koleśnicy z Krzemienicy”, Widowisko „Draby” w Medyni Łańcuckiej,
2. Ferie z GOKiR-em (w tym m.in. Bal Karnawałowy w Dąbrówkach i Pożegnanie Ferii w Zalesiu),
3. Rajd Rowerowy Leśna Zadyma,
4. Spektakl Teatru Dramatycznego „Błogosławiona wina”,
5. Dzień Seniora w Dąbrówkach i Czarnej,
6. Zjazd konserwatorów zabytków w Krzemienicy,
7. Walentynkowy koncert Orkiestry Dętej z Kraczkowej w Krzemienicy,
8. Babski Wieczór „Schowaj matko suknie moje” – wernisaż wystawy Niny Zielińskiej – Krudysz oraz spektakl Teatru Do Trzech Razy Sztuka „Niesmaczna kolacja” w Czarnej.
9. Misterium Męki Pańskiej „Zostań ze mną” w Krzemienicy,
10. Międzynarodowy Dzień Tańca oraz Wieczór autorki Józefa Pelca „Józio blues” w Krzemienicy,
11. Turniej sportowy na Orliku w Czarnej, Rodzinne Zawody Wędkarskie w Medyni Łańcuckiej,
12. Koncert Wesela Krzemienickiego z udziałem publiczności związany z weryfikacją CIOFF,
13. Pikniki związane z realizacją przez Gminę projektu z Funduszu Sprawiedliwości: Piknik „Bezpieczny dom” w Woli Małej, Piknik „Bezpieczna Rodzina” w Dąbrówkach, Piknik Sąsiedzki w Czarnej, Piknik „Jazda Nocą” w Krzemienicy, Piknik Bezpieczna Rodzina w Zalesiu,
14. Warsztaty Pierwszej Pomocy w Czarnej i Krzemienicy (część projektu „Ciche bohaterki”),

15. Zawody Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w Medyni Łańcuckiej oraz Warsztaty Pierwszej Pomocy manewrowej dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w Krzemienicy,
16. Święto w Parku MB Jagodnej w Medyni Łańcuckiej,
17. Wyjazdowe Warsztaty Survivalowe dla młodzieży oraz Piknik sportowy w Krzemienicy,
18. Spektakle: Teatru Tradycji „Od ziarenka do bochenka” w Medyni Łańcuckiej, Teatru Dramatycznego „Ostatnia szansa” w Krzemienicy,
19. Spektakl w wykonaniu uczniów, nauczycieli i pracowników LO w Lesku pt. „W hołdzie miłosiernym” w Czarnej zorganizowany przez parafię Medynia Głogowska
20. Gra Terenowa „Pseudonim Michał Smok” w ramach realizacji dwóch projektów z otrzymanego dofinansowania z Narodowego Centrum Kultury i Urzędu Marszałkowskiego
21. Podsumowanie projektu „Ciche bohaterki” połączone z otwarciem wystawy broni i pamiątek „Zryw serc” w Krzemienicy.
22. Jubileusz Zespołu Śpiewaczego i Kapeli Wolanie w Woli Małej,
23. II Bal Wszystkich Świętych w Dąbrówkach,
24. Uroczystości patriotyczne i wydarzenia kulturalne organizowane w związku ze Świętem Niepodległości we wszystkich miejscowościach gminy, w tym spotkanie ze świadkiem historii
25. Powiatowy Konkurs Kulinaryny „Przy wigilijnym stole” w Woli Małej,
26. Jubileusz 20-lecia dziecięcego Zespołu Wokalno – Instrumentalnego „Jakubki” w Krzemienicy.

2. Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnej

Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnej udostępnia zbiory i informację na miejscu w Czarnej oraz poprzez pięć filii w Dąbrówkach, Krzemienicy, Medyni Głogowskiej, Medyni Łańcuckiej i Zalesiu oraz Oddział dla Dzieci w Czarnej. Zapewnia bezpłatny dostęp do dóbr kultury polskiej i światowej za pośrednictwem książek, czasopism, zbiorów specjalnych i internetu. W ofercie udostępnianych czytelnikom zbiorów znajdują się książki naukowe, popularnonaukowe oraz literatura piękna dawna i współczesna dla dorosłych, młodzieży i dzieci. Ofertę biblioteczną wzbogacają zbiory specjalne, a także ulubione tytuły prasowe i kolorowe czasopisma. W ubr. gminna biblioteka wraz z filiami były szeroko otwarte dla wszystkich czytelników udostępniając swoje zbiory na miejscu.

Już od lutego 2022 r. biblioteka korzysta z serwisu „Legimi – Konsorcjum Podkarpackiego” – elektronicznej biblioteki nowości wydawniczych, bestsellerów, poszukiwanych książek znanych autorów literatury pięknej, literatury faktu, lektur oraz popularnych poradników. Pakiet Legimi, z którego korzystają Biblioteki Konsorcjum, zapewnia dostęp do około 192 tys. e-booków, ponad 75 tysięcy audiobooków i synchrobooków, bez limitowanej liczby przeczytanych stron.

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

Oprócz komputerów biblioteka posiada w Czarnej i filii w Krzemienicy 2 polskie roboty edukacyjne Photon, które są narzędziami wykorzystywanymi jako wsparcie dzieci w rozwoju podstawowych umiejętności z zakresu programowania i elektroniki.

Stan zbiorów na koniec 2023 roku wynosił **51 524 książki i 197 zbiory audiowizualne**. W 2023 roku przybyło **1 146 woluminów** w tym: 738 książek z **budżetu gminy** o wartości **20 000 zł.**, 399 książek w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” o wartości **10 769 zł.** oraz **9** książek pochodzących z **darów** o wartości **90 zł.** Biblioteka otrzymała też wiele książek od czytelników, które udostępniała na regale tzw. **Bookceroxing**, czyli uwalnianie książek. Zasada jest prosta czytelnik bierze książkę, zostawia inną w zamian i czyta. Gdy nie ma w danej chwili książki też może zabrać książkę i przynieść w zamian innym razem.

Na bieżąco zbiory są selekcjonowane pod względem zużycia i przydatności. W ciągu roku w siedzibie i jej filiach usunięto ze zbiorów 776 zniszczonych książek. Biblioteki zarejestrowały w ciągu roku **1 741 czytelników**, którzy odwiedzili Bibliotekę **15 148** razy i wypożyczyli **39 711** książki, płyty lub czasopisma w tym: literatury pięknej dla dorosłych – 22 344, literatury pięknej dla dzieci – 14 750, literatury popularnonaukowej – 2 251, audiobooków – 48, prasy – 318.

Na miejscu udostępniono 62 woluminy i 788 egzemplarzy czasopism, udzielono 62 informacji. Czytelnie internetowe zarejestrowały tylko 78 użytkowników, gdyż coraz więcej mieszkańców korzysta z internetu w domach. W ramach systemu Legimi zanotowano 1908 wypożyczeń w tym 1075 ebooków i 833 audiobooków.

Biblioteka oprócz swojej podstawowej działalności prowadzi także inne działania z zakresu upowszechniania czytelnictwa, książki, wiedzy i promocji kultury. Mimo częściowo ograniczonego zakresu biblioteka przeprowadziła sporo różnych akcji i działań, w tym m.in.:

1. Uczestnictwo po raz szósty w projekcie Instytutu i Książki realizowanym w ramach ogólnopolskiej kampanii „**Mała książka - wielki człowiek**”,
2. Udział w projekcie Wypożyczalnia Odtwarzaczy Cyfrowej Książki Mówionej dla osób z dysfunkcją wzroku - Edycja 2023.
3. Organizowanie **wycieczek przedszkolaków** połączone ze zwiedzaniem biblioteki, kolorowaniem rysunków i czytaniem bajek, wierszyków i kolorowanie laurek z różnych okazji.
4. **Spotkania tematyczne:** „Międzynarodowy dzień ziemi”, program „Z książką na start”, „Co by było gdyby zwierzęta mówiły”, historia Niedźwiadka Wojtka.
5. Najstarsze Polskie Święto Narodowe - **Konstytucji 3 Maja** – bibliotekarki przybliżyły dzieciom z przedszkoli historię obchodów tego Święta.
6. Udział w akcji **Cała Polska czyta Dzieciom** – „To już wiosenna pora”, „Wiosna z Motylkami”.
7. Comiesięczne spotkania i dyskusje w ramach **Dyskusyjnego Klubu Książki** na temat wybranej książki.
8. Spotkania z teatrykiem Kamishibai w bibliotekach – dzieci poznały legendy Polskie i przekonały się, że warto wierzyć w dobro, mądrość i własne marzenia.
9. Udział w **XIX Ogólnopolskim Tygodniu Bibliotek** „Moja, Twoja, Nasza Biblioteka”.
10. **Narodowe Czytanie** – czytanie „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej we współpracy z Zespołem Szkół w Czarnej.
11. **Światowy Dzień Książki** – zapoznanie przedszkolaków z biblioteką i książką.
12. **Konkursy:** konkurs plastyczny pt. „Wiosenne zachwyty” oraz Gminny Konkurs Recytatorski pt. „Moja Rodzina...”.

13. **Warsztaty:** z kodowania kolorowymi kubkami i programowania robota Photon, wiosenne i bożonarodzeniowe warsztaty rękodzieła we współpracy ze Stowarzyszeniem Vive z Krzemienicy i GOKiR w Czarnej.
14. **Wystawy:** „Symbole Narodowe” z okazji święta Niepodległości oraz wystawa strojów szlacheckich.
15. **Gra terenowa:** „Oil City” – Gorączka czarnego złota, współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną w Łańcucie.

3. Ośrodek Garncarski MEDYNIA w Medyni Głogowskiej

Misją Ośrodka Garncarskiego „MEDYNIA” w Medyni Głogowskiej jest zachowanie pamięci o największym w Polsce dawnym zagłębiu garncarskim, a także stwarzanie przestrzeni do kontaktu lokalnej społeczności z dziedzictwem kulturowym oraz do jej rozwoju społeczno- kulturalnego i gospodarczego.

Ośrodek zarządza zrewitalizowanym kompleksem architektonicznym, składającym się z tradycyjnych drewnianych domów i współczesnych budynków ceglanych. Administracja ośrodka mieści się w odrębnym budynku, który, tak jak pozostałe został przekazany instytucji przez Gminę Czarna na podstawie umowy użyczenia. W ramach zadań związanych z zarządzaniem obiektami w roku 2023 zlecone zostały konieczne przeglądy techniczne i instalacyjne. Opracowany został także projekt budowlany na przebudowę i modernizację budynku Ośrodka Kultury (w tym dostosowanie dla osób niepełnosprawnych i starszych) w celu przygotowywania dokumentacji do wnioskowania o środki z RPO.

W ubr. Ośrodek realizował swoje cele statutowe i programowe poprzez:

1. Organizację otwartych wydarzeń skierowanych do mieszkańców i turystów:

1. **Noc Muzeum** połączona z kameralnym koncertem zespołu Żmije, warsztatami i pokazami garncarskimi, wypałem ceramiki w piecu garncarskim. Wydarzenie odbywało się z dofinansowaniem UMWP w ramach programu fundusze wokół nas.
2. **Jarmark Garncarski**, na który składały się koncerty muzyki folkowej i ludowej, warsztaty, pokazy, przedstawienia teatralne, kiermasz rzemiosła, zwiedzanie ośrodka, gra terenowa. Wydarzenie zrealizowane w ramach projektu „Wszyscy jesteśmy garncarzami”.
3. **Wydarzenie:** „Wazanki, kogutki i paradne miski” w ramach III Festiwalu Kultury Lasowiackiej, „Fascynacje – biżuteria i ceramika” – wystawa biżuterii i rzemiosła artystycznego, Kiermasz Wielkanocny, koncert „Bliżej Nieba” w zabytkowym kościele pw. Nawiedzenia NMP w Medyni Głogowskiej, Jarmark Świąteczny z okazji Bożego Narodzenia, I Bieg Szlakiem Garncarskim, przejazd Św. Mikołaja połączony z warsztatami, Dzień Otwarty w Ośrodku Garncarskim.

2. Organizację wydarzeń lokalnych dla mieszkańców:

1. Zajęcia dla dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i wakacji,
2. Warsztaty „Kosmiczni architekci przestrzeni” dla dzieci i młodzieży,
3. Warsztaty dla dzieci „Chleb i ceramika” w ramach programu MKiDN Etnopolska 2023 oraz lekcje ceramiczne dla dzieci ze szkół w Gminie Czarna,
4. Prowadzenie stałych zajęć ceramicznych dla miejscowych dzieci w ramach kółka „Ale wypał”.
5. Warsztaty „Roślinne dekoracje w ceramice”,
6. Prowadzenie zajęć w ramach dziecięcego zespołu wokalnoinstrumentalnego „Medynka”.

3. Prowadzenie działalności związanej ze sprzedażą oferty turystycznej promującej lokalne dziedzictwo kulturowe:

1. organizacja lekcji garncarskich dla grup zorganizowanych i turystów

- indywidualnych,
2. udostępnianie zbiorów ceramiki i materiałów archiwalnych, organizacja zwiedzania Galerii Władysławy Prucnal i kościoła w Medyni Głogowskiej,
  3. prowadzenie sklepu z rzemiosłem,
  4. prowadzenie działalności promocyjnej i reklamowej – utworzenie strony internetowej, zarządzanie mediami społecznościowymi; facebook i Instagram, opracowywanie materiałów poligraficznych typu foldery, vouchery, gadzety reklamowe,
  5. projektowanie i wykonywanie ceramiki stanowiącej materiały promujące gminę Czarna w miejscach turystycznych, znajdujących się na terenie województwa podkarpackiego.
  6. organizacja wizyt studyjnych dziennik i touroperatorów, producentów programów TV „Wędrowiec”, „Przystanek slow food”.
  7. wyprodukowanie własnego, krótkiego filmu promującego Ośrodek.
  8. wykonanie tablic informacyjnych zawierających mapy zagłębia garncarskiego.
  9. udział w konkursie na „Najlepszy produkt turystyczny roku” i uzyskanie certyfikatu za 2023 rok.
  10. udział w konferencjach ogólnopolskich i wojewódzkich.
  11. opracowanie i udostępnienie zwiedzającym e-przewodnika – 2 godz. nagrania.
  12. udział w działaniach promujących kulturę lasowiacką.
- 4. Koordynację i prowadzenie szkoleń dla mieszkańców z zakresu przedsiębiorczości i zapobiegania wykluczeniu społecznemu.** Przez cały okres ubr. w obiektach Ośrodka odbywały się kursy, szkolenia i terapie w ramach projektu prowadzonego przez GOPS w Czarnej. W ramach projektu przeprowadzony został także kurs garncarski, którego instruktorami byli pracownicy ośrodka.
- 5. Prowadzenie działalności promującej projekt rewitalizacji Ośrodka Garncarskiego w ramach dobrych praktyk:**
1. organizacja wizyt studyjnych dla samorządów i organizacji NGO,
  2. przygotowywanie prezentacji podczas konferencji organizowanych przez inne podmioty: Narodowy Instytut Dziedzictwa, Muzeum Etnograficzne w Rzeszowie, Fundacja Rzeszowska.

W tym okresie w organizowanych przez ośrodek odpłatnych warsztatach udział wzięło 8 000 osób, w wydarzeniach otwartych (jarmarki, koncerty) ok. 4 000 osób, w nieodpłatnym zwiedzaniu obiektu w ramach konferencji, wizyt studyjnych czy dni otwartych ośrodek odwiedziło ok. 500 osób. Ośrodek był czynny codziennie od poniedziałku do piątku z wyłączeniem sobót oraz we wszystkie niedziele.

4. Sport

Na terenie Gminy Czarna działa w sumie 8 podmiotów w formie stowarzyszeń z wpisem do KRS w Starostwie Powiatowym w Łąncucie. W ramach propagowania sportu ogłoszony został konkurs w efekcie którego nastąpiło podpisanie umów dotacji dla podmiotów sportowych działających na naszym terenie na zadanie pn. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w dyscyplinach piłka nożna, tenis stołowy i lekkoatletyka na terenie Gminy Czarna”. Łącznie z budżetu gminy udzielono 8 dotacji na łączną kwotę **313 000 zł.** dla wszystkich podmiotów które wystąpiły z wnioskiem. Wnioskujący o dofinansowanie otrzymali z budżetu gminy dotacje w n/w wysokościach:

1. Klub Sportowy „WISŁOK” Czarna – 55 tys. zł.
2. Klub Sportowy „CCC” Dąbrówki – 65 tys. zł.
3. Klub Sportowy „JAWOR” Krzemienica – 60 tys. zł.

4. Klub Sportowy „ASTRA” Medynia Głogowska – 60 tys. zł
5. Klub Sportowy „LAS” Zalesie – 35 tys. zł.
6. Stowarzyszenie Turystyczno – Sportowe „JORDAN” w Woli Małej – 10 tys. zł.
7. Stowarzyszenie na rzecz wiedzy i rozwoju „Wir Kopernik” – 16 tys. zł.
8. Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy „Koliber” w Dąbrówkach – 12 000 zł.

5. Ochrona dóbr kultury, zabytki

Dziedzictwo Kulturowe jest dobrem publicznym i stanowi to legitymację dla jego ochrony. Największym zagrożeniem dla zabytków jest upływający nieubłagany czas, dlatego też konieczne jest opracowanie i wdrożenie odpowiednich programów.

Czarna posiada Gminny Program Opieki nad zabytkami na lata 2021 – 2024 przyjęty Uchwałą Rady Gminy Czarna Nr XXII/244/2021 z dnia 25 marca 2021 r. Program uwzględnia kierunki działań oraz zadania z zakresu opieki nad zabytkami i ma na celu poprawę stanu zachowania cennego środowiska kulturowego Gminy Czarna. Zasady i tryb udzielania dotacji z zakresu ochrony zabytków na terenie gminy określa uchwała Nr XXV/240/2005 Rady Gminy Czarna z dnia 30 czerwca 2005 r. w sprawie określenia zasad postępowania o udzielenie i rozliczanie dotacji z budżetu Gminy Czarna na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, niebędących własnością Gminy.

W roku 2023 z budżetu gminy zostały udzielone 2 dotacje celowe dla parafii Rzymskokatolickiej p.w. Matki Bożej Pocieszenia w Krzemienicy w wysokości łącznej **30 000 zł** na dofinansowanie zadań pod nazwą: „Prace konserwatorskie i restauratorskie stropu w nawie głównej w Kościele pw. Św. Jakuba w Krzemienicy”.

XVIII. Bezpieczeństwo i porządek publiczny – OSP

1. Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna, sprawy obronne

W ubr. w gminie obowiązywał corocznie opracowywany kalendarzowy Plan działania w zakresie ochrony ludności, obrony cywilnej i bezpieczeństwa gminy na 2023 rok, zatwierdzony przez Wójta Gminy Czarna po uzgodnieniu ze Starostą Łańcuckim.

W ramach tego planu m.in. dokonano oceny stanu przygotowań ochrony ludności i obrony cywilnej, dokonano także aktualizacji Planu Obrony Cywilnej Gminy.

W gminie funkcjonuje powołany zarządzeniem Wójta Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (GZZK) działający w oparciu o Plan zarządzania kryzysowego Gminy Czarna, zatwierdzony przez Wójta. W 2023 r. Zespół uczestniczył w szkoleniach gminnych oraz organizowanych przez podmioty zewnętrzne.

Przeprowadzono 17 postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w sprawie przeznaczenia do wykonania przez mieszkańców gminy świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony bądź uchyleniem tych decyzji. Na stronie internetowej gminy zamieszczano na bieżąco komunikaty meteorologiczne ostrzegające ludność o możliwości wystąpienia na naszym terenie przewidywanych, niebezpiecznych zjawisk atmosferycznych zagrażających mieniu lub życiu mieszkańców. W ramach działań obronnych w ub. roku:

1. opracowano Plan przedsięwzięć z zakresu pozamilitarnych przygotowań obronnych w Gminie Czarna na 2023 r. zatwierdzony przez Wójta Gminy uwzględniający wszystkie przedsięwzięcia w dziedzinie obronności wraz z działalnością szkoleniową.

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

2. Zorganizowano i przeprowadzono doskonalące ćwiczenie obronne nt. „Sprawdzenie przyjętych rozwiązań i doskonalenie procedur kierowania w ramach przygotowań obronnych”. W ćwiczeniu uczestniczyli: zespół Stałego Dyżuru, zespół Akcji Kurierskiej, obsada punktu kontaktowego HNS, Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego oraz kierownicy referatów Urzędu Gminy i pracownicy na wybranych stanowiskach.
3. członkowie Akcji Kurierskiej i Stałego Dyżuru uczestniczyli w treningach i szkoleniach instruktażowych zorganizowanych przez Wójta Gminy,
4. opracowano dane do narodowego kwestionariusza pozamilitarnych przygotowań obronnych,
5. sporządzono bilans personelu medycznego z Gminy Czarna wg stanu na 31 grudnia 2022 r.

2. Ochotnicze Straże Pożarne

Gmina Czarna realizuje swoje ustawowe obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej poprzez finansowanie działalności jednostek ochotniczych straży pożarnych w zakresie obejmującym szeroko rozumianą ochronę przeciwpożarową, obronę cywilną, ratownictwo techniczne i pomoc przedmedyczną.

Na terenie gminy Czarna działa 5 Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP) w sołectwach Czarna, Krzemienica, Medynia Głogowska, Medynia Łańcucka i Zalesie. Cztery jednostki OSP Krzemienica, OSP Czarna, OSP Medynia Głogowska i OSP Medynia Łańcucka są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego, do którego mogą być włączone tylko jednostki spełniające odpowiednie normatywy wyposażenia, wyszkolenia i liczebności członków.

Wszystkie jednostki OSP mają osobowość prawną, są stowarzyszeniami zarejestrowanymi w Krajowym Rejestrze Sądowym, skupiającymi w swoich szeregach powyżej 15 członków. Spośród **316 członków** ogółem w gminie liczbę członków w poszczególnych OSP określa poniższa tabela.

Członkowie	OSP Czarna	OSP Krzemienica	OSP Medynia Głogowska	OSP Medynia Łańcucka	OSP Zalesie
	Liczba osób				
Czynni	44	59	53	71	57
Honorowi	2	5	1	4	3
Wspierający	4	4	0	7	2
Razem	50	68	54	82	62
W tym: JOT*	27	24	25	23	24

* Jednostka Operacyjno-Techniczna (kryteria, które muszą spełniać członkowie JOT to: wiek 18-60 lat, odpowiedni stan zdrowia potwierdzony stosownymi badaniami lekarza medycyny pracy i odpowiednie wyszkolenie)

W 2023 r. na terenie Gminy Czarna miało miejsce 111 zdarzeń, w tym: pożary (P) – 22, miejscowe zagrożenia (MZ) – 86, alarmy fałszywe (AF) – 3, w likwidacji których brali udział strażacy z Ochotniczych Straży Pożarnych. Łącznie w tych zdarzeniach brało udział 109 załóg OSP w liczbie 536 osób.

W ramach działalności prewencyjnej 10 czerwca 2023 r. na stadionie sportowym w Kolbuszowej przeprowadzone zostały VII Wojewódzkie Zawody Sportowo-Pożarnicze, w których wzięły udział 2 drużyny OSP z terenu Gminy Czarna, które jako zwycięzcy zawodów powiatowych reprezentowały powiat łańcucki w tych zawodach. Były to drużyny:

kobieca drużyna z OSP Medynia Głogowska startująca w grupie „C” – Kobięce Drużyny Pożarnicze oraz męska drużyna z OSP Medynia Głogowska startująca w grupie „A” – Męskie Drużyny Pożarnicze.

Ponadto 25 czerwca 2023 r. na stadionie sportowym w Sanoku przeprowadzone zostały XI Wojewódzkie Zawody Sportowo-Pożarnicze Drużyn MDP, w których wzięła udział 1 drużyna MDP z terenu Gminy Czarna, która jako zwycięzca zawodów powiatowych reprezentowała powiat łańcucki w tych zawodach. Była to MDP dziewcząt z OSP Medynia Głogowska.

Przeprowadzono eliminacje do XVI edycji Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”, które odbyły się po raz kolejny w Zespole Szkół w Medyni Łańcuckiej. W eliminacjach wzięła udział młodzież reprezentująca wszystkie szkoły z terenu gminy, a wszyscy uczestnicy turnieju prezentowali bardzo wysoki poziom wiedzy pożarniczej. W ubiegłym roku odbyły się również gminne eliminacje do Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Zapobiegajmy Pożarom”. Zdobywcy pierwszych trzech miejsc zarówno w turnieju wiedzy jak i konkursie plastycznym zostali zakwalifikowani do edycji powiatowych. Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy, a zwycięzcy nagrody ufundowane przez Wójta Gminy.

Oczywiście wszystkie wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem poszczególnych jednostek OSP były pokryte ze środków pochodzących z budżetu Gminy Czarna. W ramach tych sfinansowano m.in. zakup paliw i smarów do samochodów pożarniczych i sprzętu silnikowego, naprawy i okresowe przeglądy techniczne i gwarancyjne pojazdów, sprzętu i wyposażenie oraz środków ochrony osobistej strażaków, ubezpieczenia strażaków oraz samochodów pożarniczych, zakup energii elektrycznej i gazu, badania lekarskie i umundurowanie strażaków.

Wyposażenie jednostek OSP

Dla skutecznego prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych strażacy z jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Czarna dysponują samochodami pożarniczymi, agregatami prądotwórczymi i hydraulicznymi, motopompami, wentylatorami oddymiającymi, pilarkami spalinowymi i niezbędnym sprzętem specjalistycznym.

Bezpośrednią obsługą samochodów i sprzętu zajmują się kierowcy – konserwatorzy OSP zatrudnieni przez Gminę Czarna. Za każdy samochód pożarniczy i sprzęt silnikowy stanowiący wyposażenie tego samochodu odpowiada 1 kierowca – konserwator. Ponadto strażacy dysponują sprzętem i wyposażeniem osobistym warunkującym bezpieczne prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczych; ubrania specjalne, hełmy, buty specjalne, pasy, kominiarki, rękawice, aparaty oddechowe, latarki i sprzęt łączności.

1. Zakupy sprzętu i wyposażenia

W 2023 r. pozyskany został również sprzęt i wyposażenie dla jednostek OSP o wartości łącznej **25 500 zł**, którego zakup był finansowany **ze środków budżetu Gminy Czarna** w ramach Funduszu Sołeckiego. W ramach tych zakupów 2 jednostki OSP uzupełniło wyposażenie **OSP Medynia Łańcucka** – 5 kompletów ubrań specjalnych i rękawic o wartości **18 000 zł.** oraz **OSP Zalesie** – defibrylator AED o wartości **7 500 zł.**

2. Ważniejsze inwestycje, remonty i naprawy

W ramach ponoszonych kosztów bieżącego utrzymania 5 jednostek OSP w 2023 r. ze środków budżetu Gminy Czarna przeprowadzono remont pompy wtryskowej silnika sam. pożarniczego **VOLVO – OSP Czarna – koszt. 9 000 zł.**, zlecono przygotowanie

Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok

---

dokumentacji aplikacyjnej dla zadania: „Zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego wraz z wyposażeniem na potrzeby **OSP Czarna**” - koszt 11 000 zł., a także zlecono sporządzenie kosztorysu budowlanego i opracowanie audytu energetycznego budynku remizy **OSP Czarna** - koszt 3 300 zł.

Dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania wszystkich naszych OSP i zapewnienia bezpieczeństwa naszym Mieszkańcom w 2023 r. ze środków budżetu gminy Czarna wydatkowano łącznie 363 334,98 zł., pokrywając cały roczny koszt ich funkcjonowania.

XIX. Podsumowanie

Przekazując w Państwa ręce Raport o stanie Gminy Czarna za 2023 rok mam nadzieję, że przedstawione w nim wszechstronne informacje dotyczące wszystkich aspektów funkcjonowania samorządu pozwolą Państwu w sposób jasny, czytelny i przejrzysty ujrzeć obraz naszej gminy. W trakcie minionego roku starałem się zapewnić sprawne funkcjonowanie Urzędu Gminy i zapewnić właściwą, rzetelną, skuteczną i terminową, a przede wszystkim bezpieczną obsługę wszystkich interesantów. Zadbalem także o pełną i terminową w miarę możliwości realizację zaplanowanych lub już trwających inwestycji, remontów i modernizacji w gminie.

W Raporcie znajdziecie Państwo informacje dotyczące całokształtu mojego działania jako wójta w minionym roku, poczynszyszy od realizacji zadań ustawowych do zadań zleconych do realizacji przez państwo. Są to zadania m.in. z zakresu oświaty i wychowania, pomocy społecznej, zapewnienia Mieszkańcom dostaw usług komunalnych, realizowanych inwestycji gminnych, gospodarki nieruchomościami, zapewnienia dostępu do szeroko rozumianej kultury, sportu i rekreacji, zapewnienia bezpieczeństwa, czystości i porządku w gminie, ochrony środowiska i przyrody.

W ubr. dzięki uzyskanemu dofinansowaniu w ramach Polskiego Ładu zbliżyła się do końca budowa i rozbudowa żłobka w Czarnej na terenie i bazie budynku dawnego posterunku Policji. Zakończono również ze środków Polskiego Ładu rozbudowę i modernizację dwóch placówek oświatowych na terenie gminy tj. Zespoły Szkół w Dąbrówkach oraz Zespołu Szkół w Zalesiu.

Chciałbym, aby każdy z Państwa znalazł w tym opracowaniu interesujące informacje, które pozwolą Mu właściwie ocenić stan realizacji poszczególnych zadań gminy w minionym roku i zarazem kończącej się kadencji samorządu.

Z wyrazami szacunku

Edward Dobrzański

Wójt Gminy Czarna

